

1.2. İNSANİ VE SOSYAL GELİŞME GENEL KOORDİNATÖRLÜĞÜ

1.2.1. Sosyal Projeler Koordinatörlüğü'nün Proje ve Faaliyetleri

1.2.1.1. Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)

Projenin amacı; kadınların sorunlarının farkına varmalarına, tanımlamalarına ve çözümü için inisiyatif kullanabilmelerine fırsat yaratmak; kadınların kamusal alana daha fazla katılımını ve kamusal hizmetlerden daha fazla yararlanmasını sağlamak; kadın istihdamını ve kadın girişimciliğini artırmak; kadını güçlendirerek fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmak/cinsiyet dengeli kalkınma sürecini başlatmak ve bu yolla yerel koşullara uygun, katılımcı toplum kalkınması temelli tekrarlanabilir model/modeller geliştirmektir.

ÇATOM'larda uygulanan programlar; i) okuma-yazma, okul öncesi eğitimi, anne eğitimi, bilgisayar, beslenme, ev ekonomisi alanlarında eğitim programları, ii) sağlık eğitimi, kısmi ve gezici poliklinik hizmetleri gibi sağlık programları, iii) el sanatları, trikotaj, tekstil, kuaför, keçe işlemeciliği, yöresel bebek, gümüş işlemeciliği gibi konularda beceri geliştirici programlar, gelir getirici atölyeler ve kadın girişimciliğini destekleyici programlar, iv) sosyal yaşama katılımı destekleyen ve kadın bilincini oluşturmayı hedefleyen sosyal ve kültürel programlar, v) hedef grupların sosyal destek hizmetlerine (burs, yeşil kart, ayni yardım, resmi nikah vb.) ulaşmasını kolaylaştırıcı sosyal destek programları düzenlenmektedir.

Her yıl çoğunluğu genç kız ve kadın olmak üzere ortalama 20 binden fazla kişi ÇATOM programlarına katılmakta; 50-60 bin kişi ÇATOM'lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır.

Kasım 1995 yılından itibaren Bölge'de kurulan 45 adet ÇATOM'da genç kız ve kadınların durumlarının iyileştirilmesine yönelik sosyal, kültürel ve gelir getirici/beceri kazandırıcı programlar uygulanmaktadır. Özellikle son birkaç yıldır ÇATOM'larda her yıl ortalama 500'e yakın genç kız ve kadın iş bularak çalışmaya başlamakta, 40-50 kadın da işyeri açarak kendi işlerini kurmaktadır. Her yıl çoğunluğu genç kız ve kadın olmak üzere ortalama 20 binden fazla kişi ÇATOM programlarına katılmakta; 50-60 bin kişi ÇATOM'lar aracılığıyla düzenlenen etkinlik ve hizmetlerden yararlanmaktadır. Bu sayı, Kasım 1995 yılından itibaren oluşturulan ÇATOM programlarına katılanları ve ÇATOM'ların mahalle/köy düzeyinde yaptığı yaygın çalışmaları içermektedir. **Ocak-Aralık 2017 döneminde düzenli programlar aracılığıyla 36.465, diğer etkinlik ve hizmetler aracılığıyla 99.755 kişiye** ulaşılmıştır. **Kasım 1995-Mart 2017 döneminde ÇATOM'larda yürütülen düzenli programlar aracılığıyla toplam 426.358 kişiye; diğer etkinlik ve hizmetler aracılığıyla 914.977 kişiye** ulaşılmıştır.

Tablo 23: Aralık 2017 İtibariyle Bölge'deki ÇATOM Sayılarının Dağılımı

İller	Kuruluş Yeri	Adet
Adıyaman	Fatih Mahallesi, Gerger	2
Batman	Yavuz Selim Mahallesi, Petrolkent Mahallesi ve Yeşiltepe	3
Diyarbakır	Fatihpaşa, Huzurevler, 5 Nisan, Ziya Gökalp Mahalleleri ile Silvan, Çermilk İlçesi ve Ergani İlçeleri	7
Gaziantep	GaziantepMerkez/Şahinbey ve Nurdağı ilçesi	2
Kilis	İslambey Mahallesi ve Ekrem Çetin Mahallesi	2

Mardin	Meydanbaşı, Medrese Gül, ve Latifiye Mahalleri, Ömerli, Dargeçit, Midyat, Nusaybin, Kızıltepe, Mazıdağı ve Savur İlçeleri	9
Siirt	Merkez, Kurtalan/ Kayabağlar, Kurtalan ve Şirvan İlçeleri,	4
Şanlıurfa	Ahmet Yesevi ve Savcı Mehmet Parmaksız ile Bozova, Siverek, Suruç, Viranşehir, Hilvan, Birecik ve Ceylanpınar İlçeleri	9
Şırnak	Merkez, Cizre, Beytüşşebap, İdil, Silopi ve Uludere İlçeleri	6
Toplam :		45

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Yıl içerisinde ÇATOM'larda yürütülen 40 programa 26.471'i kadın, 9.021'i çocuk ve 973'ü erkek olmak üzere 36.465 kişi katılım sağlamıştır.
- Yıl içerisinde ÇATOM Programlarına 29.379 kişi kayıt yaptırmış, 21.675 kişi programlara düzenli bir şekilde devam etmiş ve 10.761 kişi programları tamamlamıştır.
- Kampanya çalışmaları ve sosyal etkinlikler kapsamında 70.274 kadın, 29.611 çocuk olmak üzere toplam 99.755 kişiye ulaşılmıştır.
- Gelir Getirici Programlar aracılığıyla 8.773 katılımcı toplam 1.771.938 TL gelir elde etmiştir.
- Yıl içinde ÇATOM'larda yürütülen programlar aracılığıyla 617 kadın iş bulmuş ve 86 kadın kuaförlük, dikiş atölyesi gibi alanlarda kendi işini kurmuştur.
- Okuma-yazma programlarını toplam 1.950 kişi tamamlamış olup, 1.291 kişi ise bu programlara devam etmektedir.
- En çok talep gören kurslar sırasıyla, biçki dikiş (6.804 kişi), el sanatları (4.391 kişi), kuaförlük (5.200 kişi) ve bilgisayar kursları (3.718 kişi) olmuştur.
- Eğitime yönlendirme çalışmaları kapsamında, yıl içinde 5.152 genç kız ve kadın, açık ve örgün öğretime yönlendirilmiştir.
- Kurum, kuruluş, şahıs ve STK'lar tarafından yapılan ayni yardımlardan 18.780 kişinin, nakdi yardımlardan ise 22.708 kişinin yararlanması sağlanmıştır.
- Bölgedeki 45 ÇATOM 'un kurumsal alt yapılarının güçlendirilmesine yönelik çalışmalara devam edilmiştir.
- ÇATOM'lar arasında ortak çalışma, bilgi ve deneyim paylaşımı çalışmaları çerçevesinde il bazında koordinasyon toplantıları iki ayda bir gerçekleştirilmiştir. Toplantılara GAP İdaresi Başkanlığı katılım sağlamıştır.
- GAP İdaresi ÇATOM çalışmalarını yerinde izlemiş, kurum ve kuruluş ziyaretleri yapmıştır.

- Kadınların yönetim kapasitesini artırmak ve ÇATOM yönetiminde faydalanıcı kadınlarında yer almasını sağlamak amacıyla oluşturulan “ÇATOM Kurulları” yenilenmiştir. Bu kapsamda faaliyet yılı başında ÇATOM’ların tamamı Kurul seçimlerini yapmıştır.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü kapsamında ÇATOM’ların tamamında etkinlikler düzenlenmiştir. Siirt ÇATOM’da düzenlenen “Kadınlar Günü” etkinliğine GAP İdaresi Başkanı ve Siirt Valisi katılım sağlamıştır.
- Şırnak ÇATOM tekrar faaliyete geçirilmiştir.
- Silopi ÇATOM tekrar faaliyete geçirilmiştir.
- Kurtalan ÇATOM’un tekrar faaliyete geçirilmesi amacıyla personel alımı yapılmış, mekansal sorunlar giderilmiş, donanım için Kaymakamlığa ödenek aktarımı yapılmıştır.
- Mardin İli Savur ilçesinde ÇATOM açılmıştır.
- Sason Kaymakamlığı, Sason ilçesinde açılması planlanan ÇATOM için hizmet binasının tahsisini yapmış ve tadilat süreci başlatmıştır. Tadilat için Kaymakamlığa ödenek aktarımı yapılmıştır.
- Şanlıurfa İli Akçakale ilçesi, Gaziantep İli Nizip İlçesi, Adıyaman İli Gölbaşı ilçesi ve Mardin İli Derik İlçesinde açılması planlanan ÇATOM’larla ilgili kaymakamlıklara görüşülmüş ve ÇATOM açılmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.
- ÇATOM’larda rahim ağzı ve meme kanseri konusunda eğitim ve bilinçlendirme çalışmalarına devam edilmiş, Kanserde Erken Teşhis Merkezi (KETEM) ile işbirliği içinde taramalar yapılmıştır.
- TAP Vakfı işbirliği ile, Kadın Sağlığı Eğitim Programı (KSEP) eğitici ekibi eğitim çalışmalarına yıl boyunca devam etmiştir Ayrıca Güvenli Annelik eğitimi alan kadınlar, hane düzeyinde lohusa ve hamile kadınlara bilgilendirme çalışmaları yapmıştır. Vakfın sağladığı hijyen ve bebeklere yönelik malzeme destekleri hane düzeyinde kadınlara dağıtılmaya başlanmıştır.
- “Koton El Emeği Koleksiyonu” kapsamında üretilen Koton’un 2017 İlkbahar-Yaz Koleksiyonu nakışlama çalışması kapsamında 100.000 parçanın üretimi ÇATOM’lar tarafından gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda yaklaşık 3.000 kadın çalışmış ve 700 bin Türk Lirası gelir elde etmiştir.
- “Koton El Emeği Koleksiyonu” kapsamında 2018 İlkbahar/Yaz Kolleksiyonundan oluşan 50 çeşit ürün, örnek iş yapma ve fiyatlama için ÇATOM’lara gönderilmiştir. Fiyatlama ve örnek iş konusunda ÇATOM’larda çalışma başlatılmıştır.
- 71 ülkenin katılımıyla İstanbul’da düzenlenen EMİT fuarına ÇATOM’lardan katılım sağlamıştır.
- İstanbul Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile İstanbul’da düzenlenen “Doğudan Batıya Kadın Eli Sergisi”05-22 Mayıs 2017 tarihleri arasında gerçekleştirilmiş Sergi kapsamında 215.000 TL gelir elde edilmiştir.
- 13 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği Günü etkinlikleri kapsamında, ILO ve Şanlıurfa Valiliği işbirliği ile bir panel düzenlenmiştir.

- ÇATOM programlarının niteliğini artırmak amacıyla GAP İdaresi tarafından istihdam edilen 73 ustaöğreticinin işe alımları yapılmıştır.
- ÇATOM'larda 2017-2018 Faaliyet Yılı 15 Ekim'de başlatılmıştır. Bahse konu yıl içinde ÇATOM'lar tarafından planlanan 620 faaliyet uygulamaya konmuştur.
- ÇATOM'ların altyapılarının güçlendirilmesine amacıyla tadilat ve donanım ihtiyaçları karşılanmıştır.
- Kalkınma Bakanı Sayın Lütfü ELVAN Aralık ayı içinde Kilis ÇATOM'u ziyaret etmiştir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliği ile uygulanan ve Kuveyt Hükümeti tarafından finanse edilen "Suriyeli Kadınların Sosyal ve Ekonomik Adaptasyonu" Projesi kapsamında Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin'de faaliyet gösteren ve Suriyeli kadın ve çocuklara hizmet sunumu yapan 13 ÇATOM'da kadın ve çocuklara yönelik çeşitli faaliyetler düzenlenmiştir. Proje 31 Aralık 2017'de sona ermiştir.
- Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı işbirliği ile uygulanan "Sosyal Riskin Azaltılması" Projesi kapsamında Suriyelilere hizmet sunumu yapan Gaziantep, Suruç, Viranşehir ve Kilis Ekrem Çetin ÇATOM'ların atölyelerinin güçlendirilmesine yönelik çalışma tamamlanmış ve Suriyeli kadın ve çocuklara yönelik faaliyetler devam etmiştir.
- Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) işbirliği ile Mardin ÇATOM'larda kooperatifçilik çalışması devam etmiştir.
- Suriyeli kadınlar, çocuklar ve gençlere yönelik yapılabilecek çalışmalarla ilgili yerel, ulusal ve uluslararası kuruluşlarla toplantılar düzenlenmiş ve olası işbirlikleri görüşülmüştür.
- "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı" Erken Çocukluk Gelişimi Bileşeni kapsamında ÇATOM'ların faaliyet gösterdiği bölgelerde "ev temelli eğitimler" ve "yaz anaokulları" faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.
- "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı" Erken Çocukluk Gelişimi Bileşeni kapsamında ÇATOM'ların faaliyet gösterdiği bölgelerde sosyal uyum eğitimleri gerçekleştirilmiştir.
- ÇATOM web sayfası 2017 yılında 3.500.000 kişi, yayıma girdiği tarihten bu yana 4.500.000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

1.2.1.2. GAP-ÇATOM Burs Projesi

Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yaşayan yoksul ve başarılı kız öğrencilerin burs desteği almasına aracılık edilerek;

- Eğitimde cinsiyet eşitliğinin sağlanmasına katkı yapmak,
- Kız çocuklarını eğitim sürecine dahil etmek ve bu süreç içinde mümkün olduğunca kalabilmelerini sağlamak,
- Okur-yazar kadın oranının yükseltilmesine katkı sağlamak,
- Kadınların yaşam düzeyinin iyileşmesine katkıda bulunmak amacıyla GAP Bölgesi'ndeki 9 il ve bu illere bağlı ilçelerde faaliyet gösteren ÇATOM'ların bulunduğu yerleşim alanlarında GAP-ÇATOM Burs Projesi yürütülmektedir.

2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı aylık burs miktarları ilköğretim (ilkokul, ortaoku) öğrencileri için 140 TL, lise öğrencileri için 150,00 TL, üniversite öğrencileri için ise 300,00 TL olarak belirlenmiştir.

Aralık 2017 itibariyle burs projesi aracılığıyla Bölgeye gelen parasal kaynak 23.200.000,00 (yirmüçmilyonikiyüzbintürkirası) TL, proje kapsamında burs desteği alan öğrenci sayısı ise 1.550'dir.

Tablo 24: Proje Kapsamında Burs Alan Öğrenci Sayılarının Yıllara Göre Dağılımı

Yıllar	Öğrenci Sayıları				Toplam
	İlköğretim	Lise	Üniversite	Diğer	
2001-2002	133	17	-	-	150
2002-2003	207	48	15	-	270
2003-2004	443	82	27	8	560
2004-2005	533	100	27	21	681
2005-2006	543	135	38	20	736
2006-2007	609	150	48	14	821
2007-2008	632	155	63	55	905
2008-2009	825	211	111	3	1 158
2009-2010	845	221	121	5	1 192
2010-2011	870	238	130	3	1 241
2012-2013	973	341	233	--	1 550
2013-2014	973	341	233	--	1 550
2015-2016	973	341	233	--	1 550
2016-2017	973	341	233	--	1 550

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Yı boyunca e-posta yoluyla proje tanıtım çalışmaları ve öğrenci takipleri gerçekleştirilmiştir.
- Burslu öğrenci listeleri güncellenmiş, burs verenlere iletilmiş, 2017-2018 Eğitim Öğretim Yılı burs ödeme süreci başlatılmıştır.
- Çocukların sömestr ve yaz dönemi karneleri burs verenlere ulaştırılmıştır.
- Karadeniz Holding, burs desteği verdiği 600 çocuğa okul çantası ve kalemlik göndermiştir.
- Bir burs verenin Şanlıurfa ili Mehmet Saçlı İlköğretim Okuluna gönderdiği 635 kırtasiye paketi, 3 bilgisayar ve 3 projeksiyon, Mardin İli Ömerli ilçesinde bulunan bir ilkokula ise 350 kırtasiye paketinin dağıtımını yapmıştır.

- Hatay ilinde faaliyet gösteren Bohsin İlkokulu'na bir burs veren tarafından yaptırılacak olan kütüphane ile ilgili çalışmalara başlanmıştır.

1.2.1.3. GAP Bölgesi'nde Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi, 2.Aşama

Güneydoğu Anadolu'da Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi'nin ilk aşaması, İsveç Uluslararası Kalkınma İşbirliği Ajansı (SIDA)'nın finansal desteği ve GAP Bölgesel Kalkınma İdaresi ile UNDP'nin işbirliği ile Mart 2008 - Mayıs 2012 döneminde uygulanmıştır.

Projenin ilk aşamada elde ettiği sonuçlar ışığında ve yerel düzeyde desteklenen yerel girişimlerin sürdürülebilirliğini sağlamak amacıyla projenin devamına karar verilmiş, Güneydoğu Anadolu'da Kadının Güçlendirilmesinde Yenilikler Projesi'nin 2. Aşaması Eylül 2012'de uygulamaya konmuştur. İlk aşamada olduğu gibi, projenin finansmanı SIDA, ulusal yürütücülüğü ise GAP Bölgesel Kalkınma İdaresi tarafından üstlenilmekte, UNDP projeye teknik destek sağlamaktadır.

2. aşamada projenin temel amacı, kadınların kişisel ve sosyal kapasitelerini ve işletme düzeyindeki yönetim becerilerini geliştirerek dahil oldukları topluluklar içinde güçlenmelerini sağlamak; girişimcilik ve istihdam olanaklarını arttırarak kadınların elde ettikleri geliri arttırmak olarak belirlenmiştir. Proje, yerel düzeyde elde edilecek sonuçlarla paralel olarak, politika geliştirme için bilgi yaratmayı ve paylaşmayı da hedeflemektedir.

Projenin uygulama sürecinde, yerel ve ulusal düzeylerde kurulacak işbirliklerine büyük önem verilmektedir. Batman Valiliği, İŞKUR, Mudo ve Markafoni gibi kurum ve kuruluşların yanı sıra, projenin odaklandığı moda tasarım ve tekstil sektörlerinin önde gelen isimleri de projeye bireysel olarak gönüllü destek sağlamaktadırlar.

Projenin gerçekleştirmeyi amaçladığı faaliyetler 3 farklı çıktı altında tanımlanmıştır:

Çıktı 1: Güneydoğu Anadolu'daki kadınların sosyal ve yönetsel becerileri arttırarak üyesi oldukları topluluklar içerisinde güçlendirilmelerini desteklemek (ve Türkiye'nin farklı bölgelerine uyarlanabilecek bilgi elde etmek)

Çıktı 2: Kurulan güçlü pazar bağlantıları ile Güneydoğu Anadolu'daki kadınların istihdam ve gelir elde etme olanaklarını arttırmak

Çıktı 3: Bölgesel moda markası Argande ile Güneydoğu Anadolu'daki kadınların gelirlerini arttırmak, kamu-özel sektör işbirliği konusunda iyi bir örnek uygulama oluşturmak

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- 2. Faz nihai raporu hazırlanmış ve SIDA'ya gönderilmiştir.
- Projenin 3. Fazı taslak proje metni hazırlanmıştır.
- 3. Faz için finansör kuruluş arama çalışmaları devam etmiştir.
- 3. Fazın finanse edilmesi ile ilgili SIDA Türkiye temsilcisi ve UNDP yetkilileri ile görüşülmüş ve SIDA formatında proje metni oluşturulmuş ve başvuru yapılmıştır.

- Kilis ilinde faaliyet gösteren Altın Hilal Derneği işbirliği ile Argande üretim atölyesinde eğitim almak üzere ağırlıklı Suriyelilerden olmak üzere 15 kadın eğitime başlamıştır. Eğitim alan kadınlara niteliklerine göre aylık 600,00 TL ile 1.200,00 TL arası ödeme yapılması amacıyla işbirliği protokolü imzalanmıştır.
- Kilis ilinde faaliyet gösteren Argande üretim atölyesinde, üretime ve MUDO mağazalarında satışa devam edilmiştir.
- Argande Markasının kurumsal alt yapısının güçlendirilmesi ve Pazar olanaklarının (e-satış kanalı, yurtdışında mağaza açılması vb) artırılması amacıyla sektör uzmanlarıyla görüşülmüştür.
- El Emeği Koleksiyonu ile dar gelirli kadınların ekonomik durumlarını iyileştirmeyi ve fırsat eşitliğinin sağlanmasına katkıda bulunmayı hedefleyen Koton işbirliği yıl boyunca artarak devam etmiştir. Bu kapsamda, 131.000 parçadan oluşan Koton El Emeği İlkbahar-Yaz Koleksiyonu üretimine başlanmıştır. Üretimde yaklaşık 3.000 kadın çalışmış ve 750 bin Türk Lirası gelir elde etmiştir. Bahse konu koleksiyon, 150 Koton mağazasında satışa sunulmuştur. Ayrıca; Zara, İpekyol, LCWaikiki gibi özel sektör kuruluşlarına ait ürünlerin el işçiliği ÇATOM'lara gelen kadınlar tarafından gerçekleştirilmiştir.
- Rutin İstanbul içi mağaza ziyaretleri yanı sıra, İstanbul dışı mağaza ziyaretleri yapılmıştır. Mağazalarda reyon düzenlemeleri yapılmış, gerekli olan yerlerde, reyonlar büyütülmüştür.

1.2.1.4. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Yaşayan Suriyeli Kadınların Sosyal ve Ekonomik Yaşama Adaptasyon Projesi

Projeyi GAP İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programının teknik, Kuveyt Hükümeti Fonu'nun finansman desteği ile Gaziantep, Kilis, Mardin ve Şanlıurfa illerinde uygulayacaktır. Projenin amacı Güneydoğu Anadolu Bölgesinde yaşayan Suriyeli kadınların, Bölgenin sosyal ve ekonomik yaşamına adapte olmasıdır. Proje süresi 12 ay olup, bütçesi 250.000 ABD Dolarıdır.

Proje kapsamında Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin illerinde faaliyet gösteren ÇATOM'lar ile diğer sivil toplum kuruluşlarla işbirliği yapılarak, Suriyeli kadınlara hizmet sunumu yapılacaktır.

Proje kapsamına Türkçe pratik dil eğitimi, gelir getirici faaliyetler, atölye çalışmaları, ev ekonomisi ve uygulama mutfağı etkinlikleri, sağlık eğitimi, psiko-sosyal destek, kadın sağlığı, kişisel gelişim ve özel gün kutlamaları gibi faaliyetler gerçekleştirilecektir.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa ve Mardin'de faaliyet gösteren 13 ÇATOM'da uygulama mutfağı, sosyal aktivite, bademli şeker üretimi, Türkçe Dil Kursu, hediyelik eşya, psikolojik danışmanlık, kuaförlük, el sanatları, dikiş atölyesi, kadın sağlığı eğitim programı, keçe atölyesi, çocuklara yönelik programlar vb faaliyetleri uygulanmıştır. Bu kapsamda yapılan faaliyetler yoluyla 1.500 kişiye ulaşılmıştır.
- Kilis İslambey ve Ekrem Çetin ÇATOM'da Suriyeli ve Kilisli çocuklara yönelik etüt sınıfı açılmış; mesleki eğitim kursları ve kişisel gelişim eğitimleri yapılmış, hane ziyaretleri

gerçekleştirilmiş, kadın sağlığı eğitim programı uygulanmış ve okul öncesi eğitim programı düzenlenmiştir.

- Şanlıurfa Ahmet Yesevi, Parmaksız, Suruç ve Viranşehir ÇATOM'larda sosyal ve kültürel faaliyetler gerçekleştirilmiştir.
- Mardin Kızıltepe, İstasyon, Meydanbaşı, Ömerli, Mederese Gül ve Midyat ÇATOM'larda sosyal ve kültürel etkinlikler düzenlenmiştir.
- Gaziantep Kadın Kültür ve Kalkınma Kooperatifi kapsamında oluşturulan Hediyelik Eşya ve Oyuncak Üretim Atölyesi kapsamında 10 kadın üretim yapmış; üretilen ürünlerin satışı için Sanko Okulları, Gaziantep Hayvanat Bahçesi ve diğer kuruluşlarla görüşülmüş ve Sanko Park'ta 8 Mart Dünya Kadınlar Günü'nde stant açılmıştır.
- "Koton El Emeği Koleksiyonu" kapsamında üretilen Koton'un 2017 İlkbahar-Yaz Koleksiyonu kapsamında 800 Suriyeli kadın üretim yapmış ve gelir elde etmiştir.
- 346 Suriyeli kadın "Kadınlar ve Renkler" etkinliklerine katılmıştır.

1.2.1.5. GAP Gençlik Evleri Projesi

Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde sürdürülebilir sosyo-ekonomik gelişmenin sağlanabilmesine yönelik gençlik platformlarının kurulması için destek sağlanması; sosyal ve kültürel mekanların yaratılması; sosyal, kültürel, sportif ve gelir getirici eğitim programlarının düzenlenmesi ve gençliğin kapasitesinin güçlendirilmesidir. Proje temelde gençlerin yerel yönetim ve karar alma süreçlerine katılımını sağlamayı hedeflemektedir.

Proje Mayıs 2001 ile Ağustos 2006 tarihleri arasında GAP İdaresi Başkanlığı, Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı ve Habitat İçin Gençlik Derneği ortaklığıyla İsviçre Hükümeti'nden sağlanan finansman desteğiyle yürütülmüştür.

1 Eylül 2006'dan sonra Pepsi Cola finansmanı ve Türkiye Kalkınma Vakfı teknik desteğiyle GAP İdaresi tarafından yürütülen projeye, 2008 yılı sonundan beri GAP İdaresi ve Valilikler işbirliği ve Türkiye Kalkınma Vakfı'nın teknik desteğiyle devam edilmektedir.

Bölge'de 9 adet Gençlik ve Kültür Evi Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, Şanlıurfa ve Şırnak illerinde faaliyet göstermektedir. **2017 yılı içinde** Gençlik Evleri'nde rutin faaliyetler yoluyla **ulaşılacak genç sayısı 34.833**, diğer hizmetler yoluyla **ulaşılacak genç sayısı ise 59.092'dir. Mayıs 2001-Aralık 2017** döneminde rutin programlar aracılığıyla **ulaşılacak genç sayısı 323.453**; diğer hizmetlerden yararlanan **genç sayısı ise 379.092'dir.** Proje aracılığıyla bugüne kadar **ulaşılacak genç sayısı 702.545'dir.**

Gençlik ve Kültür Evleri'nde üniversiteye hazırlık, bilgisayar, resim, müzik, halkla ilişkiler, tiyatro ve halk oyunları kursları düzenlenmektedir.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Adıyaman Gençlik Kültür Evi, sosyal uyum çalışmaları kapsamında Simya Koleji'nde "Sevgi" li çocuk projesinin gerçekleştirmiştir.

- Batman Gençlik Kültür Evi 24. Dönem Fotoğrafçılık kursu açılmış olup fotoğraf sergisi yapılmıştır.
- Gaziantep Gençlik Kültür Evi “yarını kodlayanlar” projesi kapsamında scratch eğitimi vermiş ve “benim renkli dünyam” adlı atölye çalışmasını yapmıştır.
- Mardin Gençlik Kültür Evi tarafından gerçekleştirilen “Youth Up” etkinlikleri devam etmektedir. Sosyal uyum çalışmaları kapsamında sirk eğitimleri ve gösterileri yapmıştır.
- Siirt Gençlik Kültür Evi Halk Eğitim destekli tiyatro kursu düzenlemiş ve oyun sergilenmiştir. Veysel Karani Ortaokulu’nda şehit Fethi Sekin Kütüphanesini açılmış olup genç gönüllülerle çeşitli etkinlikler yapılmıştır.
- şırnak Gençlik Kültür Evi, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Avrupa Gönüllü Hizmeti kapsamında İtalya’nın Trento şehrinde gerçekleştirilecek olan projelere gönüllü gençler gönderilmiştir. Erbane kursu açılmış ve bunu takiben konser gerçekleştirilmiştir.
- Sosyal İstikrar’ın Güçlendirilmesi Projesi kapsamında Türk ve Suriyeli  niversiteli gençlere yönelik “yaz kampı” yapılmıştır. Kamp, 03-06 ve 09-12 Ekim tarihlerinde şanlıurfa ili Halfeti ilçesinde “Erişilebilir Temiz Enerji ve Sorumlu Tüketim İçin  retim” teması ile gerçekleştirilmiş olup, 200 genç katılım sağlamıştır.
- şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi işbirliği ile 19-21 Ekim tarihlerinde “Kalkınma İçin Teknoloji” konulu Gençlik Festivali gerçekleştirilmiştir. Festival kapsamında Yurtdışı ve Türkiye’nin 81 ilinden 700 gencin katılımı ile atölye çalışmaları, konserler, müzik dinletileri ve söyleşiler yapılmıştır.
- Gençlik Evlerinin kurumsal alt yapılarının güçlendirilmesi amacıyla donanım, tadilat-bakım ve onarım desteği vermek üzere valiliklerle protokoller yapılmış,  denekler aktarılmıştır. Tadilat ve donanımların bir bölümü GAP İdaresi tarafından yapılmıştır.
- Kapasite artırma programları kapsamında 606 etkinlik gerçekleştirilmiştir. Bu etkinliklerle 18,155 kadın ve 16,728 erkek olmak üzere toplam 34,883 kişiye ulaşılmıştır.
- Sosyal ve kültürel programlar kapsamında düzenlenen 279 etkinlik ile 59,092 kadın ve erkeğe ulaşılmıştır.
- Toplumsal kalkınma etkinlikleri kapsamında 11.509 faaliyet yürütülmüş ve 13,323 kişiye ulaşılmıştır. Toplumsal kalkınma etkinliklerinin düzenlenmesinde 1.886 kadın ve 1.849 erkek olmak üzere toplam 3.735 kişi görev almıştır.
- Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 143 etkinlikten 1.364 kadın ve 1.157 erkek olmak üzere toplam 2.521 kişi faydalanmıştır.
- İstihdam programları kapsamında 167 gence iş bulunmuştur.
- Ulusal ve uluslararası fon destekleriyle 28 proje uygulanmış ve bu kapsamda yapılan faaliyetlere 832 kişi katılım sağlamıştır.

- Mültecilere yönelik yapılan faaliyetler kapsamında 614 kadın, 802 genç ve 24.181 çocuk olmak üzere toplam 25.597 kişiye ulaşılmıştır.

İl bazlı çalışmalar:

ADİYAMAN

Üye sayısı 220 kadın, 238 erkek olmak üzere toplam 458'tür. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 35, genç erkek sayısı ise 30 olup toplam 65'dir.

Lise, üniversite ve çeşitli gruplara yönelik düzenlenen 10 tanıtım faaliyetiyle 1.015 kişiye ulaşılmıştır.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 10 etkinlik düzenlenerek, genç kadın 182, genç erkek toplam 165 genç çalışmalardan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 4 faaliyet gerçekleştirilerek, 401 genç kadın ve 245 genç erkek toplam 646 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Toplumsal kalkınma etkinlikleri kapsamında 5 faaliyetle 337 kişiye ulaşılmıştır. Bu faaliyetin gerçekleşmesinde 19 kadın, 14 erkek toplam 33 genç görev almıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 11 etkinlikten 449 genç kadın ve 333 genç erkek olmak üzere toplam 782 kişi faydalandırılmıştır.

1 istihdam programıyla (F klavye kursu) 13 kişi iş bulmuştur

Uygulanmakta olan 2 proje ile 12 gencin yararlanması sağlanmıştır.

Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda; Çadıkent'te girişimlik konularında 80 suriyeli genç faydanmıştır.

BATMAN

Üye sayısı 440 kadın, 670 erkek olmak üzere toplam 1110'dur. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 70, genç erkek sayısı ise 95 olmak üzere toplam 165'dir.

Lise ve üniversitelere yönelik düzenlenen 2 tanıtım faaliyeti ile 95 kişiye ulaşılmıştır.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 16 etkinlik düzenlenerek, 680 genç kadın 922 genç erkek toplam 1.602 genç çalışmalardan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 4 faaliyet gerçekleştirilerek, 160 genç kadın ve 215 genç erkek toplam 375 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Toplumsal kalkınma etkinlikleri kapsamında 2 faaliyetle 175 kişiye ulaşılmıştır. Bu faaliyetin gerçekleşmesinde 15 kadın, 17 erkek toplam 32 genç görev almıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 4 etkinlikten 122 genç kadın, 155 genç erkek olmak üzere toplam 277 kişi faydalandırılmıştır.

DIYARBAKIR

Üye sayısı 746 kadın, 543 erkek olmak üzere toplam 1279'dur. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 11, genç erkek sayısı ise 26'dır. Toplam 37 kişi görev almıştır.

Odak grup görüşmelerine yönelik düzenlenen 2 tanıtım faaliyeti ile 120 kişiye ulaşılmıştır.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 38 etkinlik düzenlenerek, 736 genç kadın, 543 genç erkek toplam 1.279 genç çalışmalardan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 15 faaliyet gerçekleştirilerek, 165 genç kadın ve 155 genç erkek toplam 320 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Toplumsal kalkınma etkinlikleri kapsamında 2 faaliyet yürütülmüş bu faaliyette yer alan gönüllü 28 genç kadın, 38 genç erkek olmak üzere toplamda 65 kişiye ulaşılmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 3 etkinlikten 8 genç erkek faydalandırılmıştır.

5 istihdam programıyla (gümüş kursu, işare dili kursu ve İngilizce kursuna katılmış) 18 kişi iş bulmuştur.

GAZİANTEP

Üye sayısı 5 kadın, 15 erkek olmak üzere toplam 20'dir. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 3, genç erkek sayısı 5 olmak üzere toplam 8'dir.

Lise ve üniversitelere yönelik düzenlenen 6 tanıtım faaliyeti ile 51 kişiye ulaşılmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 6 etkinlikten 5 genç kadın, 7 genç erkek faydalandırılmıştır.

Gaziantep Gençlik ve Kültür Evi yeni hizmet binasına taşındığından dolayı bina içindeki faaliyetlere 2017 de başlayacaktır.

KİLİS

Üye sayısı 422 kadın, 389 erkek olmak üzere toplam 811'dir. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 38, genç erkek sayısı toplam 61'tir.

Lise, Üniversite, grup tanıtım ve odak grup görüşmeleri faaliyetleri kapsamında 13 toplantı gerçekleştirilmiş ve bu yolla 2.504 kişiye ulaşılmıştır.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 13 etkinlik düzenlenerek, 267 genç kadın, 182 genç erkek olmak üzere 449 kişi çalışmadan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 6 faaliyet gerçekleştirilerek, 242 genç kadın ve 137 genç erkek toplam 379 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Toplumsal kalkınma etkinlikler kapsamında 3 faaliyet yürütülmüş bu faaliyette yer alan gönüllü 35 genç kadın, 37 genç erkek ile toplamda 2.102 kişiye ulaşılmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 2 etkinlikten 1 genç kadın, 2 genç erkek faydalandırılmıştır.

Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda 2 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Açıcılık kursu ve okuma yazma kursu ile “Kadınlar erkeler eşittir” adlı semineri ile 264 genç kadın, 61 çocuk ve 325 kişiye ulaşılmıştır.

MARDİN

Üye sayısı 70 kadın, 150 erkek olmak üzere toplam 220’dir. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 4, genç erkek sayısı ise 8’dir.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 20 etkinlik düzenlenerek, 433 genç kadın ve 318 genç erkek toplam 751 genç çalışmalardan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 6 faaliyet gerçekleştirilerek, 3.845 genç kadın ve 4.469 genç erkek toplam 8.314 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 10 etkinlikten 13 genç kadın, 9 genç erkek olmak üzere toplam 22 kişi faydalandırılmıştır.

Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda 3 faaliyet gerçekleştirilmiştir. Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Projesi kapsamında mülteci çocuklara sirk eğitimi verilmiştir. 112 çocuğa ulaşılmıştır.

Uygulanmakta olan projelerden Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Projesi uygulanmaktadır. Eylül 2017 bitecek projede 1080 çocuğa sirk eğitimi verilmesi planlanmaktadır.

SİİRT

Üye sayısı 293 kadın, 409 erkek olmak üzere toplam 419’dur. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 42, genç erkek sayısı ise 62 olup toplam sayı 104’tür.

Lise, Üniversite ve grup tanıtım faaliyetleri kapsamında 27 toplantı gerçekleştirilmiş ve bu yolla 4675 kişiye ulaşılmıştır.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 13 etkinlik düzenlenerek, 586 genç kadın, 818 genç erkek olmak üzere toplam 1.404 kişi çalışmalardan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 8 faaliyet gerçekleştirilerek, 240 genç kadın ve 268 genç erkek toplam 508 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Toplumsal kalkınma etkinlikleri kapsamında 1 faaliyet yürütülmüş faaliyette bulunan gönüllü 23 genç kadın, 6 genç erkek çalışması ile 1123 kişiye ulaşılmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 2 etkinlikten 4 genç kadın, 10 genç erkek, 14 kişi faydalandırılmıştır.

ŞANLIURFA

Üye sayısı 516 kadın, 509 erkek olmak üzere toplam 1.025'tir. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 30, genç erkek sayısı ise 19 olup toplam 49'dur.

Tanıtım faaliyetleri kapsamında lise, üniversite ve odak grup çalışmaları ile 11 toplantı gerçekleştirilmiş ve bu yolla 972 kişiye ulaşılmıştır.

Kapasite artırıcı etkinlikler kapsamında (devam eden ve tamamlanan) 28 etkinlik düzenlenerek, 283 genç kadın ve 242 genç erkek toplam 525 genç çalışmalardan faydalandırılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 26 faaliyet gerçekleştirilerek, 586 genç kadın ve 494 genç erkek toplam 1.080 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 4 etkinlikten 16 genç kadın, 13 genç erkek, 29 kişi faydalandırılmıştır.

Mültecilere yönelik yapılan çalışmalarda 3 faaliyet gerçekleştirilmiştir. 50 genç kadın ve 127 çocuğun katılımı ile "Girişimcilik" olup toplamda 177 kişiye ulaşılmıştır.

ŞIRNAK

Üye sayısı 25 kadın, 43 erkek olmak üzere toplam 68'dir. Gönüllü olup, faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde görev alan genç kadın sayısı 12, genç erkek sayısı ise 21 olup toplam 33'dür.

Tanıtım faaliyetleri kapsamında 4 toplantı gerçekleştirilmiş ve bu yolla 300 kişiye ulaşılmıştır.

Sosyal ve kültürel etkinlikler kapsamında 2 faaliyet gerçekleştirilerek, 43 genç kadın ve 43 genç erkek toplam 86 gencin çalışmalara katılımı sağlanmıştır.

Yurtiçi ve yurtdışı değişim ve eğitim programları kapsamında gerçekleştirilen 1 etkinlikte 88 genç kadın faydalandırılmıştır.

İstihdam programı kapsamında TYP (Toplum Yararına Çalışma) 12 gencin istihdam edilmesine aracılık edilmiştir.

1.2.1.6. Çocuklara Yönelik Çalışmalar (Çocuk Okuma Odaları/Çocuk Oyun Odaları ve GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri)

Çocukların beklentilerine uygun, enerjilerini olumlu yönde kullanabilecekleri, zihinsel, duygusal, sportif, kişisel ve sosyal gelişimlerini destekleyen eğitimlerin planlandığı ve etkinliklerin düzenlendiği Çocuk Oyun Odaları ile 4-6, Çocuk Gelişim Merkezleri ile 4-6 ve 7-14, Çocuk Okuma Odaları ile ise 7-14 yaş grubu çocuklara yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Proje kapsamında merkezlerin hem iç hem de dış yapılanmalarında çocukların gelişimlerini destekleyecek zengin uyarıların yer almasına dikkat edilmekte, sportif, kültürel, sanatsal faaliyetlerden yararlanabilmeleri, okul çağındaki çocukların ders çalışabilmeleri, kitap okuyabilmeleri, araştırma yapabilmeleri için uygun alanlar oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Merkezlerde uygulanan programlar:

i) eğitim faaliyetleri; 7-14 yaş grubu çocuklarına yönelik olarak etüt çalışması, İngilizce, matematik, Türkçe, sosyal bilgiler, fen bilgisi ve teknoloji dersleri gibi okul derslerine takviye, SBS hazırlık kursu, bilgisayar eğitimi, kütüphane hizmeti sunulmakta, kitap okuma-anlatma gibi faaliyetler, müzik, el sanatları (takı tasarımı, ahşap boyama, kırma, örgü, ebru çalışması vb) kurslar ile sağlık eğitimi, çocuk hakları ve yurttaşlık vb. eğitimler düzenlenmektedir. 4-6 yaş çocuklara yönelik okulöncesi programları olarak, sosyal, zihinsel, dil ve psiko-motor gelişimin desteklenmesi yönünde faaliyetler yapılmaktadır. Milli Eğitim Müdürlükleri tarafından desteklenen bu programlara katılan öğrencilere anasınıfı sertifikası verilmektedir.

ii) sosyal faaliyetler: çocuklar sinemaya, tiyatroya, müzeye götürülmekte, çocukların skeç, dans, ritim, gitar, folklor vb. faaliyetlerini sergiledikleri eğlence geceleri, yılsonu sergileri ve etkinlikleri düzenlenmekte, duvar gazeteleri çıkarılmakta, İstiklal Marşı Okuma Yarışması, piknik vb. faaliyetler uygulanmaktadır.

iii) sportif faaliyetler: merkezlere devam eden çocukların fiziksel ve psikososyal gelişimlerini destekleyebilmek için masa tenisi, futbol, basketbol, badminton, yüzme, satranç, voleybol gibi spor eğitimleri gerçekleştirilmektedir. Oluşturulan takımlarla merkezler arası yarışmalar düzenlendiği gibi bölgesel yada ülke çapında gerçekleştirilen turnuvalara katılımlar teşvik edilmektedir.

iv) ailelere yönelik faaliyetler; çocuklara yönelik faaliyetlere annelerde dahil edilmektedir. Merkezlere gelen çocukların ailelerine hane ziyaretleri yapılmakta ve çocuklarının gelişimi hakkında bilgi verilmektedir. Sorunlu çocukların ailelerini gerekli durumlarda (ekonomik yetersizlik, davranış problemi, özürllük vb.) ilgili kurumlara (Valilik, Hastane, Sağlık Ocağı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, Sosyal Hizmetler vb.) yönlendirilmektedir. Ailelere yönelik eğitimler çeşitli kurum ve kuruluşlarla işbirliğinde yürütülmektedir. Çocukların annelerine ÇATOM bünyesinde okuma-yazma, ana-çocuk sağlığı gibi eğitimler verilerek bilgilenmeleri sağlanmaktadır.

Bölge illerinde ÇATOM bünyesinde 18 Çocuk Okuma Odası (etüd) ve 30 Çocuk Oyun Odası (okul öncesi) faaliyet göstermektedir. PepsiCO Türkiye resmi sponsorluğunda ise 12 GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezi bulunmaktadır. **2017** yılı içinde ÇATOM bünyesinde faaliyet gösteren odalar aracılığıyla **9.021 çocuğa**, GAP-Cheetos Çocuk Gelişim Merkezleri projesi kapsamında uygulanan eğitim, sanat ve spor programları aracılığıyla **16.903 çocuğa**, açık kapı programları aracılığıyla **12.596** çocuğa ulaşılmıştır. **Mart 2003-Aralık 2017** döneminde eğitim, sanat ve spor programları aracılığıyla ulaşılan **çocuk sayısı 102.096**, açık kapı programları aracılığıyla ulaşılan **çocuk sayısı 112.596** olmak üzere **toplam 214.692 çocuğa** ulaşılmıştır.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- ÇGM'lerde yürütülen düzenli programlara 7.767'i kız 8.326'sı erkek olmak üzere 16.903 çocuk katılım sağlamıştır.

- Açık kapı programlarına 7.502'si kız, 5.904'ü erkek olmak üzere 12.596 çocuk katılım sağlamıştır.
- Eğitim programları kapsamında 3.852 kız, 4.036 erkek olmak üzere toplam 7.888 çocuğa ulaşılmıştır.
- Sanatsal ve kültürel programlar kapsamında 2.900 kız, 2.166 erkek olmak üzere toplam 5.066 çocuğa ulaşılmıştır.
- Spor programlarından 1.416 kız, 2.334 erkek olmak üzere toplam 3.750 çocuk yararlanmıştır.
- Kitap okuma programından 1.988 kız, 1.566 erkek olmak toplam 3.554 çocuk faydalandırılmıştır.
- Ailelere yönelik programlar aracılığıyla 913 ebeveyne anne eğitimi, iletişim, rehberlik vb konularında eğitim verilmiştir.
- UNİCEF ile GAP İdaresinin birlikte yürüttüğü "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında düzenlenen sosyal uyum etkinlikleri ve diğer programlardan 1.351 Suriyeli çocuk yararlandırılmıştır.
- ÇGM çalışmalarını yerinde izlemek üzere TKV yetkilileri ile saha ziyaretleri gerçekleştirilmiştir.
- Çocukların kişisel gelişimine katkıda bulunmak ve gelişim süreçlerine destek olmak üzere Rehberlik faaliyetleri devam etmiştir.
- ÇGM'lere aileler de davet edilerek, çocuklarının gelişimi hakkında bilgilendirme ve Çocuk - Aile ilişkisi hakkında da bilgilendirme ve yönlendirme çalışması yapılmıştır.
- Çocukların sosyal gelişimine katkıda bulunmak, öz güvenlerinin gelişmesini sağlamak, empati kurmalarını öğretmek amacıyla Tiyatro, Drama, Oku-Düşün-Paylaş çalışmaları yapılmıştır,
- Çocukları sanatsal aktivitelere teşvik etmek, yetenekli olanları keşfedip gerekli çalışma ortamları oluşturmak üzere resim, müzik ve folklor olmak üzere çeşitli kurslar düzenlenmiştir.
- ÇGM'lerin bünyesinde faaliyet gösteren okul öncesi sınıflarına eğitim materyali desteği verilmiştir.
- ÇGM Burs Projesi kapsamınd burs desteği alan öğrenci sayısı 72'ye çıkarılmıştır.
- Ömerli ÇGM folklor ekibi halk oyunları yarışmasında il birinciliği elde etmiştir.
- Ömerli ÇGM'li öğrenciler, İstiklal Marşı okuma yarışmasında İl birinciliğini kazanmıştır.
- Silvan ÇGM de WUHSU dalında 5 çocuk Türkiye 1. si olmuştur.

- Hilvan ÇGM de futbol U13 futbol takımından Ali İRTÜRK Milli takımlar Türkiye seçmelerinde beğenilerek Antalya’da yapılan turnuvaya davet edilmiş; Yusuf KARAKUŞ ise Şanlıurfa spora transfer olmuştur.
- Hilvan ÇGM kick-boksçu öğrenciler Şanlıurfa il 1.ve 2.liği ile Adana birinciliğini kazanmışlardır.
- İlçe atletizm yarışmalarında ÇGM futbol takımından 3 öğrenci, 2. 3. ve 4. olmuşlardır.
- Mat ayı içinde Adıyaman ili Samsat ilçesinde yaşanan depremde travma yaşayan çocuklara yönelik tiyatro gösterisi yapılmıştır.
- ÇGM’lerde “23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı” çeşitli etkinliklerle kutlanmıştır.
- ÇGM Koordinasyon toplantısı 5-7 Mayıs tarihleri arasında İstanbul’da gerçekleştirilmiştir. Toplantı kapsamında ÇGM sorumlularına yönelik “ebeveyn yaklaşımları” konusunda eğitim de verilmiştir.
- Nusaybin ÇGM Mayıs ayı içinde tekrar faaliyete geçirilmiştir.
- Suruç ÇGM Haziran ayı içinde faaliyete geçirilmiştir.
- ÇGM’lerde Yıl Sonu etkinlikleri kapsamında Gezi, Sinema, Piknik, Gösteri, Yarışma vb bir çok faaliyet gerçekleştirilmiştir.
- ÇGM’lerde ‘Yaz Dönemi Faaliyet Planları’ hazırlanmış ve uygulamaya konulmuştur.
- Gölbaşı ÇGM ev sahipliğinde “Yaz Kampı” yapılmıştır. Kampa, 13 merkezden 60 öğrenci katılmıştır.
- Kilis, Ömerli, Kızıltepe, Silvan, Batman ve Hilvan ÇGM’lerde satranç, futbol, voleybol gibi alanlarında yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde yapılan yarışmalarda çeşitli dereceler alınmış, Bölge ve Ülke çapındaki müsabakalara katılma hakkı elde edilmiştir.
- Silvan ÇGM de WUHSU dalında 5 çocuk Türkiye 1. si olmuştur.
- Şanlıurfa İli Viranşehir Kaymakamlığı, ilçede ÇGM açılmasına yönelik bir çalışma GAP İdaresine başvuruda bulunmuştur.
- UNICEF ile yürütülen “Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi” kapsamında Şanlıurfa Suruç, Kilis Diyarbakır Silvan ve Şırnak Cizre ÇGM’lerde Psikolojik Sosyal Destek çalışması yapılmasına yönelik hazırlık çalışmalarına başlanmıştır.
- Kızıltepe ÇGM’de Suriyeli çocuklara yönelik sirk ve sokak sanatları etkinliği düzenlenmiştir.
- Eylül ve Aralık aylarında Adıyaman ve Mardin’de düzenlenen “Sosyal Uyum Farkındalık Eğitimi” ve koordinasyon toplantılarına ÇGM’lerin sorumluları katılmıştır.

- Adıyaman ÇGM Adıyaman Belediyesinin organize ettiği Geleneksel Çocuk Şenliği etkinliğine katılım sağlanmıştır.
- Gölbaşı ÇGM “ana sınıf” faaliyetleri yeniden başlamıştır.
- Batman ÇGM’de "Minima Akıllı Oyunlar" eğitimi yapılmıştır. Sosyal uyum faaliyetleri devam etmiştir.
- Diyarbakır Silvan ÇGM, Toplum Sağlığı Merkezi işbirliği ile "Beslenme" eğitimi vermiştir.
- Gaziantep ÇGM’ de sosyal uyum eğitimleri devam etmiş olup ritim etkinliği yapılmıştır.
- Kilis ÇGM uluslar arası satranç turnuvasına katılım sağlanmış olup dereceler elde etmiştir.
- Nusaybin ÇGM’de Sinema ve Oyun Etkinliği yapılmıştır.
- Mardin Kızıltepe ÇGM’ de faaliyetler ve kurslar devam etmiştir
- ÇGM’lerin tamamında Tutum, Yatırım ve Türk Malı Haftası kutlanmıştır.
- Şanlıurfa Hilvan ÇGM’ de STEM eğitimleri yapılmıştır.
- Şırnak Cizre ÇGM’de Genel Sağlık Taraması yapılmıştır.
- ÇGM’lerin bulunduğu il ve ilçelerde tiyatro etkinlikleri gerçekleştirilmiştir.
- ÇGM web sayfası yıl içinde 410.000 kişi tarafından ziyaret edilmiştir.

İl bazlı çalışmalar

Adıyaman Merkez ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 15, ilköğretimde 126 ve ortaöğretimde 186 olmak üzere toplam 327 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, bilgisayar, ebru, dart, resim, masa tenisi, satranç, yüzme programlarına 152 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, etüd, bilgisayar, ödev gibi açık kapı programlarından toplam 896 çocuk faydalanmıştır.
- 4 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 324 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Anne-çocuk eğitimi, okuma-yazma, veli toplantıları, rehberlik, el sanatları gibi ailelere destek programlarına toplam 144 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 6 etkinlikten toplam 219 kişi faydalanmıştır.

Adıyaman / Gölbaşı ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine ilköğretimde 219 ve ortaöğretimde 190 olmak üzere toplam 405 çocuk kayıtlıdır.

- Bilgisayar, matematik, fen ve teknoloji, Türkçe, İngilizce, resim, badminton, ritm, spor kursaları, modern danslar programlarına 522 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, etüd, bilgisayar açık kapı programlarından toplam 131 çocuk faydalanmıştır.
- 4 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 51 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Veli toplantıları ve el sanatları gibi ailelere destek programlarına toplam 211 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 3 etkinlikten toplam 305 kişi faydalanmıştır.

Batman Merkez ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 18, ilköğretimde 185 ve ortaöğretimde 210 olmak üzere toplam 413 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, bilgisayar, çocuk hakları ve yurttaşlık, matematik, fen ve teknoloji, TEOG hazırlık, Türkçe, tüm dersler (etüd) resim, masa tenisi, keman, bağlama, tiyatro, satranç, dart gibi programlarına 323 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, bilgisayar gibi açık kapı programlarından toplam 325 çocuk faydalanmıştır.
- 10 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 105 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Sağlık eğitimi, veli toplantıları, rehberlik gibi ailelere destek programlarına toplam 412 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 6 etkinlikten toplam 155 kişi faydalanmıştır.

Gaziantep Merkez ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 32, ilköğretimde 15 ve ortaöğretimde 41 olmak üzere toplam 88 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, Oku-Düşün-Paylaş, Tüm dersler(Etüt), Müzik Masa Tenisi, programlarına 17 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, etüd, bilgisayar açık kapı programlarından toplam 45 çocuk faydalanmıştır.
- Veli toplantıları ve el sanatları gibi ailelere destek programlarına toplam 65 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 1 etkinlikten toplam 35 kişi faydalanmıştır.

Kilis Merkez ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 16, ilköğretimde 178 ve ortaöğretimde 160 olmak üzere toplam 354 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, matematik, fen ve teknoloji, tüm dersler, modern danslar, ritim, resim, tiyatro, bağlama, gazete, el sanatları, masa tenisi, satranç programlarına 145 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, etüd, bilgisayar açık kapı programlarından toplam 33 çocuk faydalanmıştır.
- 4 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 53 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 4 etkinlikten toplam 285 kişi faydalanmıştır.

Şırnak / Cizre ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 42, ilköğretimde 174 ve ortaöğretimde 94 olmak üzere toplam 310 çocuk kayıtlıdır.

- Okul öncesi, bilgisayar, çocuk hakları ve yurttaşlık, matematik, fen ve teknoloji, TEOG hazırlık, Türkçe, tüm dersler (etüd) resim, el sanatları ve satranç gibi programlarına 312 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, bilgisayar gibi açık kapı programlarından toplam 281 çocuk faydalanmıştır.
- 6 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 141 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Sağlık eğitimi, veli toplantıları, rehberlik gibi ailelere destek programlarına toplam 128 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 5 etkinlikten toplam 542 kişi faydalanmıştır.

Şanlıurfa / Hilvan ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 0, ilköğretimde 70 ve ortaöğretimde 135 olmak üzere toplam 205 çocuk kayıtlıdır.
- Bilgisayar, matematik, fen ve teknoloji, Türkçe, İngilizce, sosyal bilgiler, gitar, resim, keman, bağlama, yüzme, futbol, basketbol, voleybol programlarına 185 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, etüd, bilgisayar açık kapı programlarından toplam 130 çocuk faydalanmıştır.
- 5 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 105 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Veli toplantıları ve el sanatları gibi ailelere destek programlarına toplam 40 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 5 etkinlikten toplam 430 kişi faydalanmıştır.

Mardin / Kızıltepe ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 39, ilköğretimde 242 ve ortaöğretimde 322 olmak üzere toplam 603 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, fen ve teknoloji, oku düşün paylaş, Türkçe, tüm dersler, sağlık, İngilizce, modern danslar, masa tenisi, futbol, satranç programlarına 331 çocuk katılmıştır.
- Kütüphane, etüd, bilgisayar açık kapı programlarından toplam 23 çocuk faydalanmıştır.
- 6 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 7 öğrenci kitap okuma etkinliği yapmıştır.
- Veli toplantıları ve el sanatları gibi ailelere destek programlarına toplam 195 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 2 etkinlikten toplam 160 kişi faydalanmıştır.

Mardin / Nusaybin ÇGM

- Nusaybin ÇGM faaliyete geçirilmiştir.

Mardin / Ömerli ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 20, ilköğretimde 30 ve ortaöğretimde 40 olmak üzere toplam 90 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, bilgisayar, matematik, SBS hazırlık, Türkçe, tüm dersler, modern danslar, ritim, tiyatro, masa tenisi, satranç, basketbol, tekvando, tenis programlarına 109 çocuk katılmıştır.
- Etüd, rehberlik, bilgisayar, tüm dersler gibi açık kapı programlarından toplam 10 çocuk faydalanmıştır.
- 7 öğrenciye burs desteği verilmektedir. 31 öğrenci ise kitap okuma etkinliği yapmıştır.

- Okuma yazma, veli toplantıları, aile katılımı gibi aile destek programına 100 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 1 etkinlikten toplam 35 kişi faydalanmıştır.

Siirt Merkez ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 17, ilköğretimde 18 ve ortaöğretimde 32 olmak üzere toplam 67 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, bilgisayar, matematik, SBS hazırlık, Türkçe, tüm dersler, modern danslar, ritim, tiyatro, masa tenisi, satranç, basketbol, tekvando, tenis programlarına 67 çocuk katılmıştır.
- Etüd, rehberlik, bilgisayar, tüm dersler gibi açıkkağı programlarından toplam 1115 çocuk faydalanmıştır.
- 5 öğrenciye burs desteğı verilmektedir. 170 öğrenci ise kitap okuma etkinliğı yapmıştır.
- Okuma yazma, veli toplantıları, aile katılımı gibi aile destek programına 14 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 3 etkinlikten toplam 135 kişi faydalanmıştır.

Diyarbakır / Silvan ÇGM

- Çocuk Gelişim Merkezine, okul öncesi eğitimde 40, ilköğretimde 79 ve ortaöğretimde 42 olmak üzere toplam 161 çocuk kayıtlıdır.
- Okul öncesi, bilgisayar, matematik, SBS hazırlık, Türkçe, tüm dersler, modern danslar, ritim, tiyatro, masa tenisi, satranç, basketbol, tekvando, tenis programlarına 248 çocuk katılmıştır.
- Etüd, rehberlik, bilgisayar, tüm dersler gibi açıkkağı programlarından toplam 52 çocuk faydalanmıştır.
- 12 öğrenciye burs desteğı verilmektedir. 28 öğrenci ise kitap okuma etkinliğı yapmıştır.
- Okuma yazma, veli toplantıları, aile katılımı gibi aile destek programına 39 kişi katılmıştır.
- Sosyal, kültürel ve sportif etkinlikler kapsamında düzenlenen 3 etkinlikten toplam 108 kişi faydalanmıştır.

1.2.1.7. Sosyal, Kültürel Ekonomik Kalkınma Destek Programı

Programın Genel Amacı; Dezavantajlı grupların güçlendirilmesi; STK, yerel yönetim ve kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet sunum kapasitesinin artırılması yoluyla Bölgenin sosyal ve ekonomik kalkınma sürecine ivme kazandırmaktır.

Projenin Özel Amaçları:

- Bölge içindeki farklı sosyal grup ve katmanların kalkınma süreci ile bütünleşmelerini sağlamak,
- Dezavantajlı grupların güçlendirilmesi ve yetkinliğinin artırılması yoluyla sosyal ve ekonomik hayata aktif katılımlarını sağlamak,
- Kamusal hizmetlere erişim düzeyini artırmak,
- STK'ların ve yerel yönetimlerin hizmet sunum kapasitesini artırarak, kalkınma sürecinin destekleyici aktörleri olmalarını sağlamak,
- STK'ların, yerel yönetimlerin ve kamu kurum ve kuruluşlarının proje geliştirme ve yönetme kapasitesini arttırmak,

- Kurumsal kapasitenin artırılması için teknik yardım ve proje uygulamaları için mali destek sağlamaktır.

Projenin Hedef Aldığı Kesim ve Etkileyeceği Diğer Taraflar: Hedef alınan kesimler kadınlar, gençler, engelliler, yaşlılar ve çocuklar, STK'lar, yerel yönetimler ile kamu kurum ve kuruluşlarıdır. Etkileyeceği diğer taraflar ise Bölge halkıdır.

Raporlama Döneminde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler:

- Bölgede faaliyet gösteren kamu kurum ve kuruluşları ile görüşülerek Programın kapsamı ile ilgili genel bilgilendirme yapılmıştır,
- GAP İdaresi Başkanlığının proje başvuru formu ilgili kurumlarla paylaşılmış, Programa sunulacak Proje fikirleri konusunda görüş alış verişinde bulunulmuştur,
- Başta valilikler olmak üzere ilgili kurum ve kuruluşlardan alınan proje teklifleri değerlendirilmiş ve Bakanlığa iletilmiştir,

Bakanlığın onayı ile aşağıdaki projelere 13.321.670,00 TL hibe desteği verilmiş, hibe faydalanıcısı kurum ve kuruluşlarla protokoller imzalanmıştır:

PROJE LİSTESİ				
No	İli	İlçesi	Proje	Destek Miktarı (TL)
1	Adıyaman	Merkez	Sosyal İnovasyon Projesi	331.500
2	Batman	Merkez	Mutlu Yaşlar Projesi	557.000
3	Diyarbakır	Merkez	Diyarbakır Sosyal Destek Projesi	2.000.000
4	Gaziantep	Merkez	GAP Bölgesinde Faaliyet Gösteren yerel Medya Kuruluşlarının Kurumsal Kapasitesinin Güçlendirilmesi İhtiyaç Analizi ve Eylem Planı.	500.000
5	Kilis	Merkez	Yöresel Erzak Hazırlama ve üretme Projesi	256.500
6	Mardin	Midyat	Gezici Kütüphane ve Modern Çadırlar	550.000
7	Mardin	Merkez	Mezopotamya'dan Balkanlara Eğitim Köprüsü	850.000
8	Mardin	Merkez	Öğren Kazan-Üret Kazan	1.990.000
9	Siirt	Kurtalan	El Emeği Göz Nuru Projesi	275.880
10	Şanlıurfa	Hilvan	Z Kütüphanem Projesi	100.000
11	Şanlıurfa	Karaköprü	Ahi Dokunuşla Engeller Kalkıyor projesi	580.953
12	Şanlıurfa	Merkez	Şanlıurfa elinde uyuşturucu madde kullanımı ve risk etmelerinin belirlenmesi araştırma ve uygulama projesi	600.000
13	Şanlıurfa	Merkez	Şanlıurfa Yüksek Teknolojili Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi Projesi	2.000.000
14	Şanlıurfa	Merkez	Farklı Yaklaşımlarla Eğitimde Kalitenin Arttırılması Projesi	950.000
15	Şanlıurfa	Hilvan	Hilvan Belediyesi Mini Gençlik Projesi	284.245
16	Şanlıurfa	Merkez	Kadın Tekstil Eğitim Merkezi Projesi	284.327
17	Şanlıurfa	Merkez	Hükümlüler GAP'la Gelişiyor Projesi	241.670
18	Şırnak	Merkez	Mahalle Bazlı Kalkınma Programı	1.002.925

1.2.1.8. GAP Bölgesinde Halk Sağlığı Okur-yazarlığı Projesi

Proje, İdaremiz ve Harran Üniversitesi Halk Sağlığı Ana Bilim Dalı Başkanlığı işbirliğiyle uygulanmaktadır. Projenin amacı; Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde hastalıkların ve erken ölümlerin nedenlerini ortadan kaldırmak için basit önlemlerin ele alındığı, yazılı ve görsel bir okuma-yazma modülü geliştirmektir. Böylece kadınlar okuma-yazma öğrenirken sağlıklarını nasıl

koruyacaklarını ve sağlık bilgisine nasıl erişeceklerini öğrenecekler, ayrıca okuma-yazma kurslarında kendilerinin ve ailelerinin sağlığını koruyucu yöntemleri öğrenecekleri için kurslara ve benzer etkinliklere katılımları da yükselecektir. Önerilen projenin diğer bir amacında, proje kapsamında ortaya çıkacak eğitim modülünün, Milli Eğitim Bakanlığının, kırsal yerleşim alanlarda yetişkinlere yönelik düzenlediği okuma-yazma kurslarının müfredatına girecek tekrarlanabilir bir okuma-yazma modülü geliştirmektir.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Okuma-yazma modülünün yaygınlaştırılmasına yönelik yapılan çalışmalar kapsamında, modül, ÇATOM'larda açılan okuma-yazma kurslarında uygulanmıştır.

1.2.1.9. Sağlıklı Göz ve Eğitimde Başarı Projesi

Çocukların görme kusurlarının en aza inmesini sağlamak, göz kusuru nedeni ile eğitimden yeterince yararlanamayan öğrencilerin başarı seviyesini artırmak amacıyla bu proje uygulanmaktadır. Ayrıca ilerde kalıcı göz kusuruna neden olacak basit göz hastalıkları erken teşhis ve tedavi ile önlenmektedir. Proje McDonald's Çocuk Vakfı desteği ile yürütülmektedir.

Proje 2003 yılında Şanlıurfa'da başlamıştır. Diyarbakır, Gaziantep, Mardin ve Adıyaman illerinde uygulanmıştır. 2013-2014 eğitim yılında Batman'da uygulanmıştır. Proje kapsamında 2014-2015 eğitim yılında Şırnak ili Cizre ilçesinde tarama çalışması yapılmıştır. 2016-2017 eğitim yılında ise Şanlıurfa'da tarama yapılmıştır. Proje aarcılığıyla 7 ilde 120 binin üzerinde çocuğun göz taraması gerçekleştirilmiştir.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Şanlıurfa Merkez ve Suruç İlçesinde göz tarama çalışmasına başlanmıştır.

1.2.1.10. GAP Bölgesi Sosyal Yapı Analizi

Bölge'de sürdürülebilir insani gelişmeyi sağlamaya yönelik il bazında insan sermayesi, sosyal dokudaki kırılmalıklar, sosyal alanda öncelikli müdahale gerektiren alanları da kapsayacak şekilde sosyal yapı analizleri tamamlanacaktır.

Amaç:

- Ekonomik büyüme sürecini sosyal gelişme ile destekleyerek kalkınma sürecini hızlandırmak ve dengeli bir kalkınmayı temin etmek,
- GAP Bölgesi'ne yönelik sosyal hizmetlerin etkinliğini ve yayınlığını artırarak, bu bölge ile diğer bölgeler arasındaki sosyal gelişmişlik farkını orta vadede en aza indirmek, uzun vadede ise ortadan kaldırmak,
- Teknolojik gelişmelerin toplumsal olarak benimsenebilirliğini sağlayacak yol ve yöntemleri tanımlamak,
- Bölge içindeki farklı sosyal grup ve katmanların kalkınma süreci ile bütünleşmelerini sağlamak,
- Kalkınma sürecinde ortaya çıkabilecek olumsuz etkileri en aza indirmek,
- Kalkınma çabalarında, planlama aşamasından uygulama ve uygulamaların izleme ve değerlendirme aşamalarına kadar halkın etkin katkı ve katılımını sağlama yolunda uygun

yöntemleri belirlemek ve hayata geçirerek sürdürülebilir bir kalkınmanın koşullarını yaratmak,

- Plancı ve uygulayıcılara ışık tutacak strateji ve politika seçenekleri üretmektir.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

Bölge’de faaliyet gösteren Dicle, Karacadağ ve İpekyolu Kalkınma Ajansları’nın ilgili uzmanlarıyla toplantı düzenlenmiş ve 2015-2018 döneminde uygulanacak Projenin uygulama süreçleri tartışılmıştır. Toplantı sonunda Türkiye’den ilgili tarafların (akademisyenler, STK temsilcileri, kamu kurum ve kuruluş temsilcileri ve ilgili bakanlıklar) katılımıyla bir çalıştay yapılmasına karar verilmiştir. Çalıştay ile ilgili çalışmalara başlanmış ancak daha sonra Kalkınma Bakanlığı’nda konuyla ilgili bir toplantı yapılmıştır. Bakanlık, Kalkınma Ajanslarından, konuyla ilgili istatistiki bilgileri derlemesini ve Mayıs ayı içinde Bakanlığa iletilmesini istemiştir. Kalkınma Ajanslarının yapacağı çalışma tamamlandıktan sonra, Ajanslarla tekrar biraraya gelinerek, Çalıştay’ın içeriği ve tarihine karar verilecektir.

1.2.1.11. Güneydoğu Anadolu Bölgesinde Sosyal İstikrarın Güçlendirilmesi Projesi

GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında düzenlenen işbirliği protokolü çerçevesinde, Japonya Hükümeti tarafından sağlanan 10,1 milyon Amerikan Doları finansman desteği ile Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay illerinde yürütülmektedir.

Söz konusu proje, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı ve Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı arasında düzenlenen işbirliği protokolü çerçevesinde, Japonya Hükümeti tarafından sağlanan 10,1 milyon Amerikan Doları finansman desteği ile Şanlıurfa, Gaziantep, Kilis ve Hatay illerinde yürütülmektedir. Proje 2 temel bileşenden oluşmaktadır.

Bileşen 1; Suriyeli nüfusun ve ev sahibi toplumların beceri ve yetkinlik geliştirme hizmetleri, iyileştirilmiş yerel değer zincirleri ve yerel üretim ekosistemleri ve altyapıları aracılığıyla geçim imkânlarını güçlendirmek,

Bileşen 2; Kamu hizmetlerinde belediye kapasitelerini güçlendirmek ve kamusal alanlar/sosyal bölgeler yaratmayı amaçlayan küçük ölçekteki yatırımlar ve teknik destekler yoluyla daha geniş bir coğrafi alanı kapsamaktır.

Bileşen 1 kapsamında yapılan çalışmaların kadın ve çocuklara yönelik bölümü İnsani ve Sosyal gelişme Genel Koordinatörlüğü tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda;

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Bileşen 1 kapsamında Suriyeli kadın ve çocuklara hizmet sunumu yapan Gaziantep, Viranşehir, Suruç ve Ekrem Çetin ÇATOM’larda açılacak mesleki eğitim kurslarının gerçekleştirildiği atölyeler güçlendirilmiş ve bu kapsamda yıl boyu yapılan faaliyetler yoluyla 200 kadına ulaşılmıştır.
- 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle Suriyeli kadınların topluma entegrasyonları kapsamında kendilerini ifade etmeleri için ortam sağlamak ve Türkiyeli kadınlarla iletişim kurmalarını sağlamak amacıyla Şanlıurfa-Harran Konaklama Tesislerinde 8-9 Mart 2017

tarikhlerinde iki grup için birer günlük “Kadınlar ve Renkler Atölyesi” (1.Atölye-Harran:1 ve 2.Atölye-Harran:2) yürütölmüştür. Atölye Çalışmalarına Şanlıurfa-Harran Konaklama Tesislerinde kalan 60 Suriyeli kadın, Anne Çocuk Eğitimi Projesinden 3 eğitimci, Şanlıurfa Parmaksız ve Ahmet Yesevi ÇATOM’lardan 49 olmak üzere toplam 112 kadın katılmıştır.

- Kadınlar ve Renkler ikinci faaliyeti Hatay-Boynuyoğun Geçici Barınma Merkezinde 23-24 Mart 2017 tarihlerinde iki grup için birer günlük “Kadınlar ve Renkler Atölyesi” (3.Atölye-Boynuyoğun:1 ve 4.Atölye-Boynuyoğun:2) yürütölmüştür. Atölye Çalışmalarına Boynuyoğun Geçici Barınma Merkezinde kalan 90 Suriyeli kadın ile faaliyetlere tercüman olarak destek veren tesis çalışanlarının katılımıyla toplam 95 kadın katılmıştır.

1.2.1.12. Geçici Koruma Altındaki Suriyeliler ve Ev Sahibi Topluluklar İçin Geçim Kaynakları ve İnsana Yakışır İş Fırsatlarının Geliştirilmesi ve Türkiye’de Suriyeli Akınına ILO’nun Yanıtı Projesi

Projenin amacı Suriyelilerin ve ev sahibi toplulukların istihdam edilebilirliklerinin artırılması için çalışma hayatındaki temel prensipler ve haklar çerçevesinde Türkçe dil kursları, mesleki eğitim, beceri geliştirme, girişimcilik faaliyetleri yürütmek ve yerel ekonomik kalkınmayı desteklemektir. Proje kapsamında Gaziantep, Şanlıurfa ve Kilis’te faaliyet gösteren ÇATOM ve Gençlik ve Kültür Evlerinde mesleki eğitim, Türkçe dil kursları, temel beceri geliştirme faaliyetleri ve girişimcilik eğitimleri gerçekleştirilecektir.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

- Şanlıurfa ÇATOM’larda Suriyelilere yönelik olarak toplam 8 kurs açılmıştır. Şanlıurfa Ahmet Yesevi ÇATOM ve Parmaksız ÇATOM’da Temel Türkçe Dil Kursu (A1 ve A2) ve Düz Makine Dikiş Kursları açılmıştır. ILO’nun finansman desteği ile sürdürölen bu kurslara Ocak-Mart 2017 döneminde toplam 132 Suriyeli kadın katılım sağlayarak eğitim sertifikalarını almışlardır.
- ILO ve GAP İdaresi arasında 2016 yılı Kasım ayı içinde başlayan kooperatifçilik çalışmalarına devam edilmiştir. Bu kapsamda Mardin’de kooperatifçilik ile ilgili eğitimler gerçekleştirilmiştir.
- ILO ve GAP İdaresi arasında 2016 yılı Kasım ayı içinde başlayan kooperatifçilik çalışmalarının devamı olarak 8-10 Mayıs 2017 tarihlerinde Mardin’de 4 ÇATOM’un katılımıyla “Kadın Kooperatifleri İhtiyaç Tespit Çalışması” yapılmıştır. Kadın Emegini Değerlendirme Vakfı’nın teknik desteği ile gerçekleştirilen bu çalışma kapsamında bölgesel ve Suriyeli kadınları kapsayan bir anket çalışmasının yanı sıra odak görüşmeler ve GZFT analizi yapılarak ilerleyen dönemlerde yapılacak kooperatifleşme çalışmalarına altlık oluşturulmuştur.
- 13 Haziran Dünya Çocuk İşçiliği Günü etkinlikleri kapsamında, GAP İdaresi, ILO ve Şanlıurfa Valiliği işbirliği ile bir panel düzenlenmiştir.

1.2.1.13. Minik Kalpler Projesi

Gerekçe; Türkiye’de kalp ve damar hastalıkları sebebiyle yılda 200 bin civarında ölüm yaşanmaktadır; yaklaşık 2 milyon 800 bin kalp hastası bulunmakta ve yılda ortalama 250 bin kişi kalp-damar hastalıklarına yakalanmakta olup yaklaşık 160 bin kişi yaşamını yitirmektedir. Avrupa

lkeleri içinde genç nüfusta kalp damar hastalığının en sık görüldüğü lke Türkiye'dir. Ülkemiz nüfusunun yaklaşık % 40'ı çocuklardan oluşmaktadır. Doğumsal kalp hastalıkları çocukların yaşadığı önemli sağlık sorunları arasında yer almaktadır. Türkiye'de ocuk kalp sağlığı hizmetlerinin, diğer ülkeler ile karşılaştırıldığında geride olduğu görülmektedir. Yılda ortalama 13.000 - 14.000 ocuk doğumsal kalp hastalığı ile dünyaya gelmekte olup tedavi şansını elde edememekte ve bunun sonucunda yaşamını yitirmekte veya kronik kalp hastası olarak yaşamına devam etmektedir. Bu gerekçeler temelinde GAP İdaresi Başkanlığı tarafından hazırlanan Proje, GAP Bölgesi kapsamında yer alan illerin (Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Mardin, Siirt, şanlıurfa, şırnak) yoksul yerleşim alanlarında faaliyet gösteren ilkokullarda uygulanacaktır.

Amaç;

- Kalp rahatsızlıklarının erken tanı ve tedavisinin yapılması yoluyla sağlıklı nesillerin yetişmesine katkıda bulunmak,
- Önleyici sağlık hizmetlerine erişimin arttırılması yoluyla çocukların eğitimde başarılarını arttırmak,
- Kamu, sivil toplum ve özel sektör işbirliğiyle sağlık sorunların çözümüne katkıda bulunmaktır.

Hedef; 2016-2020 döneminde 9 ilde 180 bin çocuğun kalbinin taranması hedeflenmektedir. Proje, 2016-2017 Eğitim Yılında Adıyaman ve şanlıurfa illerinde uygulanacaktır.

Yıl İçinde Gerçekleşen nemli Faaliyetler

- Mevcut durum nedeniyle herhangi bir çalışma yapılamamıştır.

1.2.2.Eğitim Koordinatörlüğü Tarafından Yapılan alışmalar

1.2.2.1.GAP Bölgesi Kurumsal Sosyal Sorumluluk Projesi

Proje, Kadir Has niversitesi ve Türkiye Kurumsal Sosyal Sorumluluk Derneği işbirliği ile yürütülmektedir. Projenin temel amacı KSS uygulaması gerçekleştiren yerel, ulusal ve çok uluslu şirketlerin Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ne yönelik KSS projelerini arttırmaları ve bu konuda sosyal kalkınma uygulamaları gerçekleştiren GAP İdaresi alışmaları konusunda stratejik bir bilinç oluşmasını sağlamaktadır.

Bu amaç doğrultusunda proje aracılığı ile:

- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan özel sektör kuruluşlarında KSS bilinci oluşturulması,
- Ulusal ölçekte faaliyet yürüten ulusal ve çok uluslu firmaların Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde yapılacak KSS alışmaları konusunda bilgilenmelerinin sağlanması,
- Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde uygulanan KSS projelerinin artmasının sağlanmasıdır.

Yıl İçinde Gerçekleşen nemli Faaliyetler

- Planlanan çalışmalar bölgedeki durumdan dolayı ileri bir tarihe ertelenmiştir.

1.2.2.2. Yerel Yönetim Personeli Kapasite Artırımı Projesi

Proje, GAP Bölgesi'nde bulunan Büyükşehir Belediyeleri, Belediyeler ve İl Özel İdare'lerinin eğitim ihtiyacı analizinin yapılması ve eğitimlerin verilmesini amaçlamaktadır.

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler

Yerel yönetimlerin personellerine verilmek üzere; Dijital Medya Tasarımı, Siber Güvenlik, Proje Döngüsü Yönetimi, Kişisel Gelişim Eğitici Eğitimi, Yöneticilik Akademisi, İnsani Yardım ve Mültecilere Yaklaşım, Çocuk Dostu şehirler, Halkla İlişkiler Araçları, Etkinlik Yönetimi, İhale Mevzuatı eğitimi konularında içerikler hazırlanmıştır.

2017 yılı içinde 1.962 kişi bahse konu eğitimlerden faydalanmıştır. Eğitimlerin il ve konu bazlı dağıtımı aşağıdaki gibidir:

- Ocak ayı içinde Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi İtfaiye Ekibine eğitici eğitimi verilmiştir. Eğitime katılan 20 İtfaiyeci, eğitmen sertifikası almıştır. İtfaiye Ekibi eğitici grubu Şanlıurfa'da ki okullarda öğrencilere yönelik eğitim faaliyetleri gerçekleştirmiştir. Bu kapsamda yaklaşık 100 bin çocuğa eğitim verilmiştir.
- 10-13 Nisan 2017 Tarihleri arasında Gaziantep Şehitkamil Belediyesi Zabıta Personellerine “Çalışma arkadaşları arasında iletişim, vatandaşla iletişim, ekip çalışması, takım ruhu, kendini doğru ifade edebilmek ve karşındakini doğru anlayabilmek, stresle mücadele Eğitimleri” verilerek toplamda 96 kişiye ulaşılmıştır.
- Nisan ayı içerisinde Batman, Adıyaman, Kilis, Siirt, Diyarbakır (1.Grup), Mardin illerindeki Belediyelerin ve İl Özel İdarelerin çalışanlarına yönelik “Kamu İhale Mevzuatı Eğitimi” gerçekleştirilmiştir. Bu eğitim ile toplamda 233 kişiye ulaşılmıştır.
- “Kamu İhale Mevzuatı Eğitimine” Mayıs ayı içerisinde devam edilmiş olup; Diyarbakır (2.Grup), Şanlıurfa, Gaziantep Belediyeleri ve İl Özel İdareleri çalışanları ile GAP İdaresi çalışanlarına eğitim verildi. Toplamda 243 kişiye eğitim verilmiştir. Hem Nisan hem de Mayıs ayı içerisinde “Kamu İhale Mevzuatı” Eğitime katılan toplam kişi sayısı 476 dır.
- Nisan ve Mayıs içerisinde Adıyaman, Batman, Diyarbakır, Şanlıurfa, Kilis, Gaziantep, Mardin ve Siirt Belediyeleri ile İl Özel İdaresi ve GAP İdaresi çalışanlarına “Kişisel Gelişim Eğitimi/ İnsan Tanıma Eğitimi” verildi. Ulaşılan kişi sayısı toplamda 476 kişidir.
- “Netcad Temel Projelendirme (Anamodül&Netsurf) ve Üç Boyutlu (3D) Modelleme ve Google Earth Projelendirme Eğitimi” Nisan ve Mayıs 2017 tarihlerinde gerçekleştirmiş olup, eğitime Mardin, Gaziantep, Siirt, Şırnak, Şanlıurfa, Diyarbakır ve Batman Belediyeleri ile İl Özel İdaresi çalışanları katılmış olup toplamda 187 kişiye eğitim verilmiştir.
- “Belediyelerde Taşınır/Taşınmaz Yönetimi ve Gelir Kaynak Mevzuatı Eğitimi” Mayıs ayı içerisinde Diyarbakır ve Batman Belediye ile DİSKİ(Diyarbakır Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü çalışanlarına verilerek toplamda 59 kişiye ulaşılmıştır.
- Mardin Büyükşehir ve İlçe belediyeleri ile MARSU (Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü) çalışanlarına “Resmi Yazışma/ EBYS/ Arşivleme/ Standart Dosya Planı Eğitimi” verilmiştir. Bu eğitime toplamda 97 kişi katılım göstermiştir.

- “Kişisel Gelişim/ Stres Yönetimi Eğitimi” Mayıs ayı içerisinde gerçekleşmiş olup eğitime Mardin Büyükşehir ve İlçe belediyeleri ile MARSU (Mardin Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü) çalışanlarından oluşan 97 kişi katılım göstermiştir.
- 2017 Temmuz ayı içerisinde Gaziantep, Mardin ve Kilis Belediyeleri ile İl Özel İdaresi çalışanlarına yönelik gerçekleşen 3 grup olacak şekilde toplamda 101 kişiye “Belediyelerde Taşınır/Taşınmaz Varlıkların Yönetimi ve Gelir Kaynakları Mevzuatı Eğitimi” verilmiştir.
- Şanlıurfa, Siirt ve Diyarbakır Belediyeleri ile İl Özel İdaresi çalışanlarına yönelik “Resmi Yazışma Kuralları/ EBYS/ Arşivleme ve Standart Dosya Planı” ile ilgili eğitim düzenlenmiştir. Bu eğitim ile 2017 Temmuz ve Ağustos ayları içerisinde 5 grup olacak şekilde toplamda 307 kişiye ulaşılmıştır.
- Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi çalışanlarına yönelik 27 Kasım-1 Aralık 2017 tarihleri arasında 5 gün süren “Yönetici Asistanlığı” eğitimi verilmiştir. Gerçekleşen bu eğitime toplam 18 kişi katılmıştır.
- Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi çalışanlarına yönelik 04-06 Aralık 2017 tarihlerinde “Halkla İlişkiler” eğitimi düzenlenmiştir. 2 grup halinde toplam 83 kişi bu eğitimden faydalanmıştır.

1.2.2.3.Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı

2011 yılından bu yana Suriye’de yaşanan iç savaş nedeniyle Türkiye, “açık kapı politikası” uygulamıştır. 2011 yılında göreceli olarak çok yüksek olmayan rakamlarda Suriyeli, Türkiye’ye giriş yapmıştır; 2012 ve izleyen yıllarda, yaşanan iç savaşın ülke geneline yayılması ile birlikte Türkiye’de ki Geçici Koruma Altındaki Suriyeli sayısı artmaya başlamıştır. 2012 yılında bu sayı 9.500 iken 2014 yılı Ocak ayında 1.115.551’e ulaşmıştır. Mart 2016 itibarıyla Türkiye’de 281.943’ü kamp içi, 2.475.134’ü kamp dışı olmak üzere 2.747.946 Geçici Koruma Altındaki Suriyeli yaşamaktadır.

Güneydoğu Anadolu Bölgesinde kamp dışında yaşayan Suriyeli sayısı 1.300.000’dir; bu sayının il bazında dağılımı sırasıyla Şanlıurfa 400.967, Gaziantep 325.067, Kilis 129.162, Mardin ise 97.719’dur. Suriyeli nüfusunun cinsiyet dağılımına bakıldığında % 50,8’inin erkek, 49,2’sinin ise kadın olduğu görülmektedir. Yaş dağılımına bakıldığında ise nüfusun % 20’si 0-4 yaş, 20,2’si 05-11 yaş, 14’ü 12-17 yaş, 42,3’ü 18-59 yaş, 3,6’sının ise 60 yaş ve üstünde bulunduğu görülmektedir. Nüfusun yaklaşık yarısı 12 yaş altı çocuktan, kadın ve çocuk oranı ise Geçici Koruma Altındaki Suriyelilerin yaklaşık % 75’i oluşmaktadır.

Türkiye’de yaşayan Geçici Koruma Altındaki Suriyeli nüfusunun yaklaşık yarısına ev sahipliği yapan Güneydoğu Anadolu Bölgesinde, Suriyeli nüfusunun yoğunluğu eğitim, sağlık gibi temel hizmetler, kentsel alt yapı, yerel işgücü piyasası, belediye hizmetleri ve diğer kamusal hizmetler üzerinde baskı oluşturmuştur. Türk vatandaşları ve Suriyeli vatandaşların bahse konu hizmetlerden yeterli düzeyde faydalanması ve uyum içinde yaşayacakları ortamın oluşturulması gerekliliği ortaya çıkmıştır.

Bu gerekçe temelinde, GAP İdaresi Başkanlığı ve UNICEF işbirliğiyle “Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı” hazırlanmıştır.

Planın amacı; Türk vatandaşları ve Suriyelilerin uyum içinde birlikte yaşayacakları bir ortam oluşturulmasına katkı sağlamaktır. 3 Bileşenden oluşan Planın 2016 bütçesi 2.000.000 ABD Doları, 2017 bütçesi ise 17 milyon TL'dir.

Bileşen 1. Sosyal Uyum Eğitimleri

GAP İdaresi ile işbirliği içerisinde ergenlere ve gençlere yönelik programların yürütülebileceği Merkezlerin haritasının çıkarılması.

GAP'ın işbirliğiyle, Suriyeli ve Türk gençler arasında sosyal uyumun tesis edilmesine yönelik mekanizmaların il düzeyinde yaygınlaştırılması.

- Adana, Mersin, Gaziantep, Adıyaman, Mardin, Şanlıurfa, Kahramanmaraş, Osmaniye, Kilis, Hatay, Şırnak, Siirt, Diyarbakır ve Batman olmak üzere 14 ilde yürütülmekte olan programın daha da geliştirilmesi.
- Programın diğer illerde yaygınlaştırılması

Suriyeli ve Türk gençlerin sürece dâhil edilmesi ve kapasitelerinin geliştirilmesi yoluyla sosyal uyum programının yereldeki uygulamasının izlenmesi amacıyla sürdürülebilir bir zeminin oluşturulması

Kaynakların Suriyeli çocuklar ve gençler için kullanılmasını sağlamak amacıyla Çok Amaçlı Toplum Merkezleri (ÇATOM)/ Gençlik Merkezlerinde görev yapan personele teknik destek sağlanması.

Suriyeli ve Türk çocuk ve gençler arasında sosyal uyumun tesis edilmesine ilişkin süreçte görev alan yerel organlar arasında eşgüdümün sağlanmasına yönelik bir mekanizmanın kurulması

Bileşen 2. Erken Çocukluk Gelişimi

Kapsayıcı EÇE'nin yaygınlaştırılması için teknik destek sağlanması, Suriyeli çocuklara ulaşılması ve Türk çocuklarla etkileşime girmelerine yardımcı olunması

İlgili hizmet sağlayıcıların/bakıcıların kapsayıcı EÇE'ye ilişkin kapasitelerinin artırılması için teknik destek sağlanması

Bileşen 3. Çocuk Dostu Belediyeler

Çocuğa duyarlı bütçeleme, çocuk katılımı ve çocuk etki analizi gibi ÇDŞ çerçevesine uygun çocuk dostu politikaların geliştirilmesi için GAP belediyelerinin kapasitelerinin güçlendirilmesi

Suriyeli mültecilerin dayanıklılığının artırılmasına yönelik çalışmalarında GAP belediyelerine teknik destek sağlanması

Bölgedeki çocuk işçiliği sorununa çözüm getirmeye yönelik çalışmalarında GAP belediyelerine teknik destek sağlanması

Mezopotamya Sirki ve Sokak Sanatları Festivali'nin düzenlenmesi

Yıl İçinde Gerçekleşen Önemli Faaliyetler:

- GAP İdaresi ve UNICEF, 2017 yılı Eylül ayı içinde tamamlanacak Projenin, sahadan gelen geri bildirimler doğrultusunda süresinin uzatılmasına, halihazırda Mardin, Gaziantep, Kilis

ve Şanlıurfa illerinde uygulanan Projenin, GAP illerinin tamamı ve Hatay'a yaygınlaştırılmasına karar verilmiştir.

- Projenin 3 bileşeni kapsamında yapılan faaliyetlerin tamamına yönelik revize faaliyet planları çıkarılmış ve bütçeleme çalışması yapılmıştır. İş Birliği Anlaşması çalışma metni hazırlanmış ve iş planı çıkarılmıştır.
- Yaygınlaştırma kapsamında konuyla ilgili valilik, kurum ve kuruluşlarla yazışmalar yapılmış, protokol metinleri hazırlanmış ve imzalanmıştır.
- GAP-TKV-AÇEV arasında uygulamalara ilişkin işbirliği protokolü imzalanmıştır.
- Sosyal Uyum ve Erken Çocukluk Eğitimi Bileşenleri kapsamında teknik komite toplantıları yapılmıştır.
- Proje kapsamında uygulama yapılan illere seyahatler düzenlemiş, kurum ve kuruluşlar ziyaret edilmiştir.

Sosyal Uyum Bileşeni

- GAP Bölgesi kapsamında bulunan illerde faaliyet göseren ÇATOM, Gençlik ve Kültür Evleri ve ÇGM'lerde yürütülen Sosyal Uyum Programı kapsamında 2017 yılı içerisinde yapılan eğitim (kimlik, kültür ve kültürler arası öğrenme süreci, insan hakları, çocuk hakları, mülteci hakları, gençlik çalışmalarında kullanılan etkili yöntemler ve sosyal uyumun artırılması için dikkat edilmesi gereken önemli ayrıntılar, çatışma çözümü, iletişim ve gönüllülük konuları) ve sosyal-kültürel faaliyetlerle Türk ve Suriyeli toplam 68,117 kadın, çocuk ve gence ulaşılmıştır.
- 2017 yılı içerisinde Mardin'de 2 Eğitimci Eğitimi gerçekleştirilmiş, 51 Kadın, 11 Erkek olmak üzere toplam 62 kişi bu eğitimlere katılım sağlamıştır. 2016-2017 döneminde proje kapsamında eğitici eğitimi alan eğitimci sayısı 195'e ulaşmıştır.
- Yıl içinde Adıyaman ve Mardin'de 2 koordinasyon toplantısı gerçekleştirilmiş, toplantılara 147 Kadın, 42 Erkek olmak üzere toplam 189 eğitimci katılım sağlamıştır.
- UNICEF ile yürütülen "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Projesi" kapsamında Şanlıurfa Sırt, Kilis Diyarbakır Silvan ve Şırnak Cizre ÇGM'lerde Psikolojik Sosyal Destek çalışması yapılmasına yönelik hazırlık çalışmaları tamamlanmıştır. Çalışma kapsamında 6 kişi istihdam edilmiş, 4 sınıf açılmış, eğitim materyali, kırtasiye ve donanım desteği sağlanmıştır.
- Yıl boyu izleme çalışmaları yapılmış ve eğitimcilere destek sağlanmıştır.
- Elektronik izleme sistemi oluşturulmuştur.
- Eğitimcilere yaptıkları her eğitim karşılığında 50 TL cep harçlığı ödemesi yapılmıştır.
- Eğitimcilere kırtasiye ve eğitim materyalleri desteği verilmiştir.

Erken Çocukluk Eğitimi Bileşeni

- Bileşen kapsamında uygulanan “ev temelli eğitimler” aracılığıyla ÇATOM’ların faaliyet gösterdiği iller ve Hatay’da 2017 yılı çinde 4.236 hanede, 4.150 anne, 2.456 kız, 2.665 erkek olmak üzere 5.121 çocuğa ulaşılmıştır.
- 150 eğitimci ve süpervizöre istihdam olanağı sağlanmıştır. 150 eğitimci ve süpervizör yoğunlaştırılmış, eğitimci eğitimlerinden geçmiştir.
- Erken Çocukluk Eğitimi bileşeni kapsamında Bölge çocukları ve Suriyeli çocuklara yönelik, GAP illeri ve Hatay’da “yaz anaokulları” adı altında bir program oluşturulmuştur. AÇEV’den teknik destek alınarak uygulanan program kapsamında, Temmuz-Eylül 2017 döneminde 10 hafta süreli, GAP İdaresi ve diğer kurum ve kuruluşlara bağlı merkezlerde 140 yaz anaokulu sınıfı açılmıştır. 106’sı Suriyeli çocuklar, 34’ü Bölge çocuklarından oluşan sınıflarda 1308’i kız, 1.312’si erkek olmak üzere 2.620 çocuğa ulaşılmıştır.
- Bahse konu program kapsamında çocuklara beslenme desteği sağlanmış, Türkiye’de ki eğitim sistemine entegre olmaları amacıyla anaokul ve ilkokula kayıtlarının yapılması sağlanmıştır. Yaz anaokulunu tamamlayan 2.620 çocuğun 2.469’unun kayıtları yapılmış, ve okula başlama setleri (okul çantası ve kırtasiye malzemesi) verilmiştir. Yaz anaokulları süresince genel sağlık taramaları yapılan çocukların, aileleri ile de dönem dönem biraraya gelinmiştir.
- Yaz anaokulları kapsamında 140 eğitimci, 31 süpervizör, 140 sınıf ablası (cep harçlığı desteği verilmiş), 4 il sorumlusu ve 1 Bölge sorumlusu olmak üzere 316 kişiye istihdam sağlanmıştır. İl sorumluları, eğitimciler ve süpervizörler yoğunlaştırılmış eğitimci eğitimlerine alınmıştır.
- Yaz anaokulu, çocuk ve anne öykülerinden oluşan kitap hazırlanmış ve tanıtım filmi çekilmiştir.
- Yaz anaokulu etki değerlendirme çalışması yapılmış ve raprou hazırlanmıştır.
- Kapasite geliştirme programları kapsamında ÇATOM’lar bünyesinde faaliyet gösteren Çocuk Oyun Odaları eğitimcilerine yönelik 1 haftalık eğitimci eğitimi düzenlenmiştir.

Yapılan çalışmaların detayları:

- 4-5 Ocak tarihlerinde Ev Temelli Eğitimler ara değerlendirme toplantısı Şanlıurfa’da yapılmıştır. Toplantıya 6 ÇATOM sorumlusu, 23 Ev Ziyaretçisi ile 4 Süpervizör katılmıştır.
- Ev Temelli eğitimlerin ikinci grubu, Ocak ayının ilk haftası 670 Çocuk ve 511 anne ile başlatılmış ve uygulama Mart ayının son haftası tamamlanmıştır. Ev Temelli eğitimler kapsamında birinci ve ikinci grup aracılığıyla 1.072 çocuk 858 anneye hane düzeyinde eğitimler verilmiştir.
- Yaz anaokulları yaygınlaştırma çalışması kapsamında, Programın 2017 yılı uygulaması beslenme sponsoru bulunmasına yönelik tyapılan çalışmalar kapsamında, PTT Genel Müdürlüğü ile görüşülmüştür. Yapılan görüşmeler sonucunda, PTT Genel Müdürlüğü Yaz

anaokullarının 2017 yılı beslenme sponsorluğunu kabul etmiş; GAP İdaresi ve Genel Müdürlük arasında işbirliği protokolü imzalanmıştır.

- Yaz anaokulları kapsamında 24-29 Nisan tarihleri arasında 30 çocuk gelişimi eğitimcisine teorik, 03-07 Mayıs tarihleri arasında ise Diyarbakır'da uygulamalı eğitim verilmiştir.
- 24 Mayıs 2017 tarihinde proje kapsamında çalışacak 4 il sorumlusu ve bölge sorumlusunun işe girişleri yapılmıştır. İşe girişleri takiben UNICEF, il sorumluları, TKV ve GAP İdaresi Proje ekibi başlangıç toplantısı yapmıştır.
- 14-26 Mayıs tarihleri arasında yaz anaokulları kapsamında çalışacak 60, 19-29 Haziran tarihleri arasında ise 80 kişi olmak üzere toplam 140 çocuk gelişimi eğitimcisine bir haftası teorik, bir hatası uygulamalı olmak üzere 2 haftalık eğitim verilmiştir.
- İl sorumluları yaz anaokulları kapsamında 10 ilde açılacak 140 sınıfı ve bu sınıfların bağlı olduğu kurumları 22-31 Mayıs tarihleri arasında ziyaret etmiş, yerinde ihtiyaç tespitlerini yapmıştır.
- 15 Haziran tarihinde yaz anaokulları kapsamında çalışacak 140 eğitimcisinin işe girişleri yapılmıştır. İşe girişleri takiben yaz anaokullarında eğitim alacak Suriyeli ve Bölge çocukların tespitine başlanmıştır.
- Yaz anaokulları açılacak sınıfların düzenlemesi yapılmış, sınıflarda destek personel olarak çalışacak 140 kadın tespit edilmiştir.
- Yaz anaokullarında kullanılacak eğitim materyalleri, kırtasiyeler, beslenme ve temizlik malzemelerinin satın alımına ilişkin süreç başlatılmıştır.
- Yaz anaokullarının etkisinin ölçülmesine ilişkin yapılacak etki-değerlendirme çalışması kapsamında hazırlıklar yapılmış, toplantılar düzenlenmiştir. 28 Haziran'da etki-değerlendirme çalışmasına ilişkin saha çalışması başlatılmıştır.
- "Suriyeli Çocukların ve Gençlerin Güçlendirilmesi Çalışma Planı" Erken Çocukluk Gelişimi Bileşeni kapsamında Mayıs-Ağustos 2017 döneminde "ev temelli eğitim" uygulamasının 3. Grubu gerçekleştirilmektedir. Uygulama kapsamında 22 eğitmen, 4 süpervizör istihdam edilmiş olup, hane düzeyinde 309 kız, 458 erkek olmak üzere 767 çocuk, 562 anneye eğitim verilmiştir. Eğitimler Şanlıurfa, Mardin, Gaziantep ve Kilis illerinde devam etmektedir.
- Yaz anaokulları kapsamında Temmuz-Eylül döneminde GAP 92'si GAP illeri, 48'i Hatay olmak üzere 140 sınıf (108'i Suriyeli, 32'si Türk çocuklara yönelik) açılmıştır. 2.620 çocuğun kaydının alındığı sınıflara devam eden çocuklara yönelik özel bir beslenme programı uygulanmış, sağlık taramaları yapılmış ve 2.490 çocuk ilkokula kayıt edilmiştir,
- Yaz anaokulları kapsamında, yaz anaokulu açılan 140 sınıftan 100'üne donanım desteği sağlanmış, 140 çocuk gelişimi öğretmeni, 30 saha danışmanı ve 140 sınıf destek personeli olmak üzere 310 kişi istihdam edilmiştir,
- Yaz anaokulunu tamamlayan 2.620 çocuğa ilkokula başlama seti (okul çantası ve kırtasiye) ve tamamlama belgesi verilmiştir,

- Yaz anaokulu uygulamasının filmi çekilmiş ve basılacak proje kitabı için çocuklar, veliler ve çalışanlarla röportajlar yapılmıştır,
- Yaz anaokulu etki değerlendirme saha çalışması yapılmıştır,
- UNICEF, AÇEV ve GAP yetkilileri Mardin’de saha ziyaretleri yapmıştır,
- 15 Mayıs-15 Ağustos tarihleri arasında hane düzeyinde yapılan “Ev Temelli Eğitimler” kapsamında 581 anne, 317 kız ve 457 erkek olmak üzere 774 çocuğa ulaşılmıştır,
- “Ev Temelli Eğitimler” kapsamında 07-11 Ağustos tarihleri arasında 49 eğiticiye Şanlıurfa’da eğitim verilmiş olup, eğitim gören 38 kişi 18 Eylül tarihi itibarıyla çalışmaya başlamıştır. Ayrıca 18-22 Eylül tarihleri arasında Adıyaman’da 50 kişilik bir gruba eğitim verilmiştir.

Çocuk Dostu Belediyeler Bileşeni

Bileşen kapsamında 1.619 Türk ve Suriyeli çocuk sirk eğitimi almış, eğitim alan çocukların katılımıyla Mardin, Şanlıurfa, Kilis, Adıyaman ve Batman illerinde gösteriler düzenlenmiş ve bu yolla 97.026 çocuk bu gösterileri izlemiştir.

30 gencin katılımıyla sirk konusunda, eğitici eğitimi yapılmıştır.

Proje kapsamında 8 eğitmen ve 6 idari personel istihdam edilmiş, farklı dönem ve sürelerde 80 yabancı eğitmen, 200 sanatçı ve 200 yerel genç gönüllü olarak çalışmıştır.

Yapılan çalışmaların detayı:

- Almanya, Fransa, İspanya ve Romanya ve Mardin’den gönüllü eğitmen ve gençler projeye destek vermiştir.
- Mardin, Kızıltepe, Mazıdağı, İstasyonda olmak üzere 4 farklı mekanda 269 çocuk sirk, görsel sanatlar ve ritim eğitimleri almıştır.
- Eğitmen eğitimi alan gençler Mardin merkez, Kızıltepe, Nusaybin ve Mazıdağı ilçelerinde gösteriler düzenlemiş ve bu gösterilere 820 kişi izleyici olarak katılım sağlamıştır.
- Mart ayında Şanlıurfa’da 133 çocuk sirk ve ritim eğitimleri almış; Şanlıurfa il merkezi ve ilçelerde yapılan gösterilere 12.450 çocuk katılım sağlamıştır.
- Nisan ayında Gaziantep’te yapılması planlanan eğitim ve uygulama etkinlikleri, Gaziantep Valiliği’nden gerekli izinler alınamadığı için Batman’a kaydırılmıştır. Batman’da 113 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne), 15 çocuk ritim ve 15 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 143 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 91’i Bölgesi, 52’si Suriyelidir. 104 çocuk 7-10 yaş aralığında, 39 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 64’ü kız, 79 tanesi erkektir. Bu grupta 8 çocuk okul dışında kalmıştır. 18 çocuğun babası hala Suriye’de yaşamaktadır. 4 tanesi engelli, 2 tanesinin ise kronik hastalığı bulunmaktadır. Batman’da eğitim alan çocuklar ailelerine yönelik bir gösteri düzenlemiştir.

- Batman’da ayrıca, Batman Merkez, Gercüş, Beşiri, Hasankeyf, Kozluk ve Sason ilçelerinde gösteriler yapılmıştır. Toplamda 6 ilçede 1.3888 çocuğa gösteriler yoluyla ulaşılmıştır. Bu çocukların 706’sı Suriyeli, 13.182’si Bölge çocuklardır.
- 24 Nisan’da Mardin’de 100 çocuğun katıldığı bir gösteri düzenlenmiştir.
- Mayıs-Haziran aylarında Mardin’de 12 genç ile eğitici eğitimi, 30 eski katılımcı ile gösteri hazırlama üzerine çalışmalar yürütülmüştür.
- Mayıs-Haziran aylarında Adıyaman’da 111 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne), 14 çocuk ritim, 14 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 139 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 92’si Bölgesi, 47’si Suriyelidir. 68 çocuk 07-10 yaş aralığında, 71 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 55’ü kız, 84 tanesi erkektir. Bu grupta 4 çocuk öksüz/yetimdir. 17 çocuğun babası hala Suriye’de yaşamaktadır. 2 çocuk çalışmakta, 5 tanesinin de kronik hastalığı bulunmaktadır.
- Adıyaman’da çocuklar eğitim aldıktan sonra, ailelerine yönelik gösteri gerçekleştirmişlerdir.
- Adıyaman’da Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Festivali kapsamında Adıyaman Merkez, Gerger, Mülteci Kampı, Tut, Çelikhane, Kahta, Gölbaşı, Besni ve Samsat ilçelerinde gösteriler yapılmıştır. Toplamda 8 ilçede 11.889 çocuğa gösteriler yoluyla ulaşılmıştır. Bu çocukların 2.540’ı Suriyeli, 9.349’u ise Bölge çocuklardır.
- Bileşen kapsamında yapılan faaliyetler yoluyla 957 çocuk eğitim almış, 47.684 kişi gösterileri izlemiş, 31 yerleşim yerinde gösteri gerçekleştirilmiştir.
- Temmuz-Eylül döneminde bu bileşen kapsamında 273 çocuk eğitim almış, 22.601 çocuğun izlediği 10 adet gösteri düzenlenmiştir,
- Mardin’in Kızıltepe ilçesinde 89 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne) 20 çocuk ritim, 24 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 133 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 71’i Türk ve 62’si Suriyelidir. 85 çocuk 7-10 yaş aralığında, 48 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 73’ü kız, 60 tanesi erkektir,
- Mardin’in Midyat ilçesinde 90 çocuk sirk (denge, akrobasi, jonglaj, trambolin, trapez, sahne) 14 çocuk ritim, 11 çocuk görsel sanatlar olmak üzere toplam 115 çocuk eğitim almıştır. Bu çocukların; 68’i Türkiyeli 47’si Suriyelidir. 58 çocuk 7-10 yaş aralığında, 57 çocuk 11-14 yaş aralığındadır. 62’si kız, 53 tanesi erkektir,
- Mardin’de 10 genç ile eğitmen eğitimi, 40 eski katılımcı ile gösteri hazırlama üzerine çalışmalar yürütülmüştür,
- Mardin’de Mezopotamya Sirk ve Sokak Sanatları Festivali kapsamında Artuklu, Yeşilli, Savur, Ömerli, Midyat, Dargeçit, Nusaybin, Mazıdağı, Derik, Kızıltepe ilçelerinde 40 farklı mekanda gösteriler yapılmıştır. Toplamda 10 ilçede 22.601 çocuğa gösteriler yoluyla ulaşılmıştır.
- Kilis’te sirk ve sokak sanatları etkinlikleri düzenlenmiştir.